

: Največji slovenski dnevnik :
: v Združenih državah :
Velja za vse leto \$400
Za pol leta \$250

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sundays
and Legal Holidays.
54,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1902, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 163. — ŠTEV. 162.

NEW YORK, SATURDAY, JULY 12, 1919. — SOBOTA, 12. JULIJA, 1919.

VOLUME XXVII. — LETNIK XXVII

IZ WASHINGTONA

Boj za odobrenje mirovne pogodbe. — Uvodne konference, tako prijateljev kot nasprotnikov pogodbe glede Lige narodov se bodo vršile danes.

Washington, D. C., 11. julija. — Sedaj, ko ima senat v rokah mirovno pogodbo ter dogovor glede Lige narodov, a je zasedenje odgodeno do ponedeljka, so pričeli tako zagovorniki kot nasprotniki Lige pripravljati za boj, ki bo zahteval pozornost senata več tednov.

Obe stranki bosta imeli danes neformalne konference za uvodni sestanek v ponedeljek, ki se bo vršil pred senatnim odborom za zunanje zadeve. Ta odbor je dobil v roke mirovno pogodbo večer, potem, ko jo je izročil predsednik senatu. Odbor se bo v ponedeljek najbrže dogovoril glede načina, kako študirati dokument in vsled tega pričakujejo vsi z veliko napetostjo seje tega odbora.

Ko je predložil pogodbo, je izjavil predsednik, da so vse njegove informacije na razpolago odboru in senatu. Vsled tega je vrjetno, da bodo nekateri člani odbora za zunanje zadeve naprosili za konference s predsednikom tekom par dni ali da jih bo predsednik sam povabil v Belo hišo. V dveh dneh, odkar se je vrnil v Washington, se ni predsednik posvetoval s senatorji, kajti zapovedan je bil s svojim nagovorom in drugim važnimi stvarmi.

Senator Lodge je izjavil, da ne bo nobenega prenapetosti in tudi nobenega zavlačevanja v razmotrivanju pogodbe v odboru. Ad ministracijski senatorji pa se predno bo predsednik zamogel priti daleč na svojem agitacijskem potovanju.

HARDEN BODOČI POSLANIK

Bivši nemški poslanik v Združenih državah je predlagal Hardena kot nemškega poslanika za U. S.

Berlin, Nemčija, 11. julija. — Tukaj splošno govore, da bo nemški poslanikom v Ameriki najbrže imenovan Maksimilian Harden, izdajatelj lista Die Zukunft. Naloga novega poslanika ne bo ravno lahka, kajti povojni problemi Nemčije v Ameriki so obširni in zelo zapleteni.

Pravijo, da se zavzema za Hardena grof Bernstorff, ki je igral vodilno vlogo tudi v sedanji demokratski nemški politiki. Za primerne osebo ga smatra radi tega, ker je liberalnih nazorov, in ker je v Združenih državah dobroznan ter vso cenjen vsled svojih uredniških člankov.

Berlinska vlada hoče čimprej zopet vstanoviti diplomatske odnose z Združenimi državami. Francijo in Anglijo.

CHAPLINOV SIN JE UMRL.

Los Angeles, Cal., 11. julija. — Zena Charlie Chaplina, znanega kino-igrarja, je povila dete, ki pa je umrlo kmalo po rojstvu. Zdravniki so bili prepričani, da dete ne bo ostalo pri življenju. Zena je bila Miss Mildred Harris, tudi igralka v kinu. Predsednik se je zavedel, da Chaplinov mesec dni pred rojstvom leta. Poroka je bila v tistem času.

GOMPERS JE ODPOTOVAL V EVROPO

Gompers je v spremstvu ostalih delegatov American Federation of Labor odpotoval v Amsterdam.

Samuel Gompers, Daniel J. Tobin in John J. Hynes, zastopajoči American Federation of Labor, so odpotovali v petek zjutraj iz New Yorka, da prisostvujejo mednarodno-strokovno-unijskemu kongresu, ki je sklican na dan 26. julija v Amsterdamu. Soglasno z Gompersom je bil amsterdamski kongres sklican v namenu, da se oživotvori novo mednarodno strokovno unijsko gibanje ali mednarodno delavsko federacijo.

Prva ideja, — je rekel Gompers v ugotovitvi, katero je izdal dan prej, — je tvoriti novo federacijo strokovnih unij različnih dežel ter ugotoviti cilje, namene in aspiracije delavcev civiliziranih dežel sveta ter pripomoči, na ta ali oni način, tako v ekonomskem kot zakonodajnem smislu, k izboljšanju in blagostanju delavcev.

Mednarodno strokovno unijsko gibanje je imelo dosedaj svoj glavni stan v Berlinu ter je moje mnenje, da bo naš sestanek v Amsterdamu določil kako drugo deželo za administrativni sedež organizacije. Izbira te dežele je stvar, ki se tiče le kongresa samega, vendar pa dvomim, da bi bil kongres voljan predstaviti administrativni sedež organizacije daleč od različnih evropskih dežel. To pa bi imelo kljub temu svoje ugodnosti, kajti imeli bi različen evropski dežel tudi 21 republik obeh Amerik v svojem okrilju.

Delavsko gibanje v pan-ameriških deželah ne bo zastopano po posebnem delegatu, kajti konvencija pan-ameriške delavske federacije, ki je bila ravno kar zaključena, je sklenila, da naj jo zastopam jaz. Ker zastopam jaz Ameriško delavsko federacijo, ne bom v stanju imeti dva glasova. Kljub temu pa bom skušal doseči najboljše rezultate.

Gompers je vprašal poročevalce, če bo skušal doseči, da bo izjavil kongres svoje stališče glede boljševizma in radikalizma.

Gotova stvar je, da bodo navzoči tudi nemški delegati, — je odgovoril.

Vprašanje boljševizma in radikalizma, — je nadaljeval, — je odvisno od razlage glede teh predmetov. V kolikor smo prizadeti jaz in moji tovariši, ki zastopamo razpoloženje ameriškega dela, nasprotujemo mi vsakemu boljševizmu ter bomo storili vse, kar je v naši moči, da zagovarjamo demokracijo, prostost, pravice in izboljšanje stanja delavskih mas. Zagovarjali bomo tudi pravice delavcev proti boljševizmu, ki ni nič drugega kot drugo ime za avtokracijo in nasilje.

Govorec o domačih zadevah je dal Gompers izrazu svojemu obžalovanju vsrpičnosti možnosti, da bi prišlo do sporov z Mehiko.

Po mojih mislih, — je rekel, — bi bilo največje zlo, katero bi bilo mogoče naprtiti ameriškem narodu ter tudi narodu Mehike, če bi nas "jing" duh, ki prevladuje sedaj, zavedel v katerikoli konflikt z mehiškim narodom. Predsednik je bil sovedeležen pri sestavi mirovne pogodbe, v kateri je vsebovana tudi pogodba glede Lige narodov. Eden glavnih ciljev Lige narodov je uravnava mednarodnih sporov s pomočjo miroljubnih sredstev in mi ne moremo zagovarjati takih visokih principov v postopanju z evropskimi narodi ter se istočasno spuštati v oborožen konflikt z Mehiko.

Ameriški narod je imel dokoli vojne. Stopili smo v vojno iz najvišjih motivov ter nesebičnih namer, da dosežemo mednarodni mir in pravico; da strmo glavo avtokracijo in militarizem. Za doseg tega cilja smo doprinesli svoje trdne in smo ponosni nanje kot kapitalističnih interesov.

DEPARTURE of the R-34. PHOTO BY J. J. SULLIVAN, N. Y. H.

IZ ITALIJE

Splošna stavka v Italiji še ni izbruhnila, ker je delavska zbornica proti temu.

Rim, Italija, 11. julija. — Splošna stavka v Rimu, koje izbruhla je bilo pričakovati zadnja dva dni, je bila večeraj popoldne odpovedana, ker ni dobila odobrenja delavske zbornice. Prisilna prodaja zalog v trgovinah se vrši še vedno redno naprej, in trgovci izjavljajo, da se jim obeta kaj temna bodočnost. Nekateri pravijo celo, da ne bodo nikdar več odprli trgovin. Plakati na številnih prodajalnah so objavljali danes, da so prodajalne popolnoma prazne.

V Napolju je ameriški konzul White uspešno interveniral ter preprečil prodajo čevljev za polovico ceno v neki ameriški prodajalni. Vlada v Trstu je odredila 30-odstotno skrčenje cen za živila. Catania je v rokah elementov, ki ne poznajo nobene postave, ter poročajo odtam, da so se zavzrili resni izgrede. Vseled nemirov v Tarantu, je bilo danes mesto izročeno admiraliteti.

Tiskarji v Rimu so sklenili stavkati naprej, dokler izdajatelji listov ne privolijo v njih zahteve. Dovolili pa so izhajanje dveh socialističnih listov.

JAPONCI PRAVIJO, DA JIH NE VEŽE Z NEMČIJO TAJNA POGODBA.

Washington, D. C., 11. julija. — Zadnji čas so se razširila poročila, da je sklenila Japonska tajno zvezo z Nemčijo. Japonsko poslanstvo je vse te govorice danes ponovno demantiralo.

Tajnik poslanstva Katsuji Debuči je rekel:

To poročilo ne vsebuje niti malo resnice. Japonska je bila zvesta zaveznikom in bo zvesta tudi naprej. Besedilo tajne pogodbe, ki so ga danes priobčili časopisi izvira iz Far Easta Bureau. Ta pisarna ni ničesar drugega kot kitajska propagandna agencija.

Pariz, Francija, 11. julija. — Zavezniki so poslali na Reko tri bojne ladje, eno ameriško, angleško in francosko. To je posledica nemirov, ki so se vršili pred kratkim v tem mestu. Posadke so dobile nalogo vzdrževati red.

AVSTRIJA IN LIGA NARODOV

Avstrija mora čakati na sprejem v Ligo narodov. — Avstriji trdi, da potrebuje varnosti.

Avstrija bo pripadela v Ligo narodov kakorhitro bodo zavezniki in z njo združene sile prišle do prepričanja, da ima odgovorno vlado, ki bo imela tako voljo in moč, da zadosti svojim mednarodnim obveznostim. Avstrijska mirovna delegacija je bila informirana v tem smislu od najvišjega sveta mirovne konference v odgovor na prošnjo Avstrije, naj bi bila Avstrija takoj pripisana v Ligo narodov.

Avstrijski poslanci so bili priloženi nekateri predlogi profesorja Lammarscha, člana delegacije, tikajoči se pogodbe glede Lige narodov obenem z nadomestilom za del pogodbe, ki se peča s prostostjo prehodne trgovine.

V odgovoru zaveznikov se je glasilo da so slednji natančno presodili predloge, tikajoče se trajnega mednarodnega sodišča itd. ter da cenijo vrednost nekaterih predlogov, vendar pa se glasilo, da ne bodo sprejeli.

Dočim smatrajo takojšnjo ustanovitev najvišjega sodišča za ustanovitve Lige, dočim je Avstriji sami zabranjeno neposredno članstvo.

V nadaljni dokaz, kako potreben je neposredni pristup nemške Avstrije v Ligo je navedel dr. Renner, da je Avstrija obdana od držav, ki so bile preje del monarhije. Avstrija je interesirana pri številnih problemih, zvezanih z likvidacijo monarhije, za katere je treba dogovor med različnimi nemci državami.

Nekateri teh držav so skrajno bojovite, — izjavlja dr. Renner, — Nemška Avstrija pa ima raje miroljubna sredstva, katerih pa se ne more poslužiti brez Lige narodov.

ZAVEZNIKI SO POSLALI TRI BOJNE LADJE NA REKO.

Pariz, Francija, 11. julija. — Zavezniki so poslali na Reko tri bojne ladje, eno ameriško, angleško in francosko. To je posledica nemirov, ki so se vršili pred kratkim v tem mestu. Posadke so dobile nalogo vzdrževati red.

KREPKA BESEDA

Demokratski kandidat za mesto guvernerja v New Jersey je otvoril kampanjo z napadom na prohibicijo.

James R. Nugent, kandidat demokratske stranke za državo New Jersey je otvoril pred par dnevi svojo kampanjo v Lakewood ter napadel vojno-prohibicijsko postavo ter prohibicijski amandament, o katerih obeh je izjavil, da direktno nasprotujeta desetemu amandamentu k ustavi.

Obljubil je, da se bo boril proti prohibiciji v New Jersey, če bo izvoljen guvernerjem ter dal izraza svojemu upanju, da bo prohibicijski amandament proglašen neustavnim od strani najvišjega sodišča Združenih držav.

Prečital je deseti amandament: — Polnomoči, ki niso prenešene Združenim državam konstituciji ali ki niso prepovedane od slednje posameznim državam, so rezervirane državam, oziroma narodu.

Izjavil je, da pomenja prohibicija "hinavščino, izbegavanje vsake postave in graft". Rekel je, da je več pijanosti na zapadni strani Ashbury parka ter več aretacij v enem mesecu v tem prohibicijskem okraju kot pa v Newarku v istem času.

V Italiji živi 35.238.000 ljudi, — je nadaljeval. — Prebivalstvo Oklahome pa znaša 1.667.155. V prohibicijski Oklahomi je najti več pijanosti kot pa celi Italiji.

Primerjajte prohibicijske države in narode z onimi, ki zagovarjajo piva in lahka vina. Turčija je prohibicijska ter najnižja dežela v Evropi. Pivo in vino je nadomestila z mnogoženstvom. Tudi Kitajska je prohibicijska dežela, a vlada v njej velika beda, ter zavirajo ljudje opij in morfij. Indija je dežela, v kateri prebiva na stotine milijonov nesrečnih ljudi, ki slede naukom Bude, ki predpisuje popolno abstinenco. Tem milijonom ljudi vlada peščica Evropejcev, ki niso abstinenti.

Rekel je, da je prohibicija tiranstvo, dočim je zmernost prostost. Največ prostosti in najmanj postav je po njegovih nazorih idealna vlada. — Samokontrola je bolj ameriška kot pa postavna prohibicija, — je izjavil.

Nadaljni vzroki za nasprotovanje proti prohibiciji so po njegovi

STAVKA MORNARJEV

Ako družbe ne ugotove zahtevam, bo zastavkalo 250.000 mož. — Zahtevajo priznanje unije.

Včeraj so izjavili ladijski kurjači, oljarji in water tenderji, da bodo zastavkali, če jim kompanije ne zvišajo plač in če ne priznajo unije.

To bo ena najpomembnejših stavk, kar jih je bilo v zadnjem času, kajti prav lahko se zgodi, da bo iz simpatije zastavkalo 250 tisoč delavcev, zaposlenih v raznih strokah, ki so v zvezi s parobrodstvom.

Zaenkrat je prizadetih samo 40 tisoč delavcev. Glavni vir nezadovoljnosti je dejstvo, da so kompanije zaposlile na ameriških ladjah veliko Kitajcev.

Oscar Carlson, tajnik Firemen, Water Tenders in Oilers unije je rekel, da je bila stavka proglašena, ker American Steamship Ass'n noče priznati unije.

Najprej smo zahtevali, — je izjavil, — naj parobrodne družbe priznajo unijo ter naj zvišajo delavcem plačo za 15 dolarjev na mesec. Naš odbor bo šel večer v Washington ter se posvetoval s zastopniki Shipping odbora. Ker nimam s tem odborom nobene pogodbe, tudi delavci na ladjah, ki jih upravlja ta odbor, dosedaj niso zastavkali.

Zaenkrat stavkajo samo delavci omenjenih treh strok, ostali jim bodo pa sledili v najkrajšem času, če se kompanije ne vklonijo.

Vem mnenju ti, da uničuje prohibicija osebo prostost, da omejuje na majhno število pravice, ki bi morale biti last vsih, da je odvisno narodno bogastvo od prostosti osameznega, da se je urejena prostost v Združenih državah razvila potom evolucije, ne pa potom takih "revolucionarnih" metod kot je prohibicija. Po njegovem mnenju predstavlja Anti-salonska Liga edino tiranstvo, katerega se je bati danes, — tiranstvo omejenih večin nad individualno zavestjo, osebnimi dejanji in lastninskimi pravicami manjšin.

Vsa nesreča prohibicijske zakonodaje je ta, da večja pijančevanje.

DENARNE POŠILJATVE V ISTRO, NA GORIŠKO IN NOTRANJSKO.

Izvršujemo denarna izplačila popolnoma zanesljivo in sedanjim razmeram primerno tudi hitro po vsaki Istri, na Goriškem in tudi na Notranjskem po ozemlju ki je zasedeno po italijanski armadi. Jamčimo ali garantiramo za vsako pošiljatev, toda za kake mogoče zamude v izplačilu ne moremo prevzeti nikake odgovornosti.

50 lir	\$ 6.80
100 lir	\$ 13.00
500 lir	\$ 64.00
1000 lir	\$ 128.00

Denar nam poslati je najbolje po Domestic Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft.

TVRDKA FRANK SAKSER, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

POŠTNI IN DENARNI PROMET Z NAŠO STARO DOMOVINO JE SEDAJ ZOPET POPOLNOMA ODPRT.

Pošiljamo denar na Kranjsko, Štajersko, Hrvaško, v Slavonijo, Bosno in Hercegovino popolnoma zanesljivo in sedanjim razmeram primerno tudi hitro.

Jamčimo ali garantiramo za vsako pošiljatev, toda za kake mogoče zamude v izplačilu ne moremo prevzeti nikake odgovornosti. Sedaj pošiljamo za vsak dolar 18 krov v staro domovino, na primer:

100 kron...	\$ 5.55	500 kron...	\$ 27.75
200 kron...	\$ 11.10	1000 kron...	\$ 55.50

Za pošiljanje večjih zneskov smo pripravili napravitelj ugodnejšo ceno po pismenem ali ustnem dogovoru. Denar nam poslati je najbolje po Domestic Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft.

TVRDKA FRANK SAKSER, 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

OBNOVITEV TRGOVINE Z NEMČIJO

Obnovitev trgovine z Nemčijo je odvisna od sklepa generalnega pravdnika Palmerja. — Konzuli čakajo na povelja.

Washington, D. C., 10. julija. — Dočim omogoča odobrenje mirovne pogodbe od strani nemške Narodne skupščine v Weimarju razveljavljenje blokade za Nemčijo, je stvar ameriškega generalnega pravdnika Palmerja, da določi, do kake meje se lahko zopet uveljavi trgovske odnose med Nemčijo in Združenimi državami.

Če bi zavezniki in z njimi združene sile razveljavile blokado, bo moral generalni pravdnik na oficijelen način objaviti, če je mogoče določbe postavbe glede trgovine s sovražnikom suspendirati ali razveljaviti potom eksekutivne odredbe še predno se bo izvršilo formalno odobrenje mirovne pogodbe z obeh strani.

Generalni pravdnik je v svojih prejšnjih neformalnih izjavah rekel, da mora postavba glede trgovine s sovražnikom ostati pravomočna do dneva, ko se bo proglasilo oficijelno izmenjav odobrenj mirovne pogodbe, razen če bi predsednik določil že kak prejšnji datum.

Državni department, ki spoznava važnost prilike, ki se nudi ameriškim trgovskim interesom v Nemčiji, pa je odredil vse potrebno, da bo pričela ameriška konzularna služba v Nemčiji poslovati čimprej mogoče.

Prejšnji ameriški konzuli v Nemčiji in Avstroogotski so sedaj ali v Ameriki ali pa so bili pridržani v konzulatih v drugih deželah. Kljub temu pa je na razpolago zadostno število konzulov na točkah, iz katerih jih bo mogoče hitro premestiti v glavna nemška pristanišča.

Čeprav je mogoče ameriško blago eksportirati v Nemčijo brez pomoči ameriških konzulov, je za nemško eksportno blago potreben soglasno z ameriško carinsko postavbo certifikat ameriškega konzula. Niti ena nemška ladja ne more odpluti proti zapadu, dokler ni ameriški konzul odobril odpošiljave.

Po mnenju tukajšnjih uradnikov bo blokada Nemčije razveljavljena kakorhitro bo urejeno vse potrebno. Najprvo mora biti tajnik mirovne konference obveščen o akciji nemške Narodne skupščine. To sporočilo je treba nato poslati raličnim vladam, ki so uveljavile blokado in v slučaju Združenih držav mora predsednik izdati proklamacijo, v kateri izjavlja, da je blokada končana.

Akcija predsednika ni v nobenem oziru odvisna od postopanja senata Združenih držav glede mirovne pogodbe. Blokada je bila ustanovljena kot izključno vojaška odredba ter bi bila lahko razveljavljena že tekoma vojne, če bi zavezniki smatrali kaj takega za potrebno.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

"GLAS NARODA"

(Slovenian Daily)

Owned and published by

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(a corporation.)

FRANK SAKSER, President.

LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of business of the corporation and address of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvenrednih nedelj in praznikov.

Za celo leto velja list za Ameriko in	Za celo leto za mesto New York \$5.50
Canada \$4.00	Za pol leta za mesto New York \$2.50
Za pol leta \$2.50	Za četrt leta za mesto New York \$1.25
Za četrt leta \$1.25	Za inštitucije za celo leto \$5.00

GLAS NARODA

("Voice of the People")

Issued every day except Sundays and Holidays.

Subscription yearly \$4.00.

Advertisement on agreement.

Dopis brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo.
Denar naj se blagovito pošilja po Money Order.
Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejme bivalniško
nasnani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Telephone: 2876 Cortlandt.

Izjalovljenje

Prav nikjer se ni državništvo dvignilo do točke, da bi rešilo problem visokih stroškov življenja. Iz vsakega kota civiliziranega sveta prihajajo iste pritožbe o vedno naraščajočih cenah za vse življenske potrebščine izza sklenitve premirja naprej.

Potekel je mesec za mesecem, ne da bi bilo izumljeno kako uspešno sredstvo za izpremembo sedaj obstoječih razmer na boljše.

V deželah, ki so demoralizirane in izčrpane vsled vojnega pomanjkanja, se oprijemajo vlade odlašanja, kot da bi bilo mogoče stradalajoči narod preročati, da je njegovo edino upanje v mirnem pričakovanju srečnejših dni.

V Italiji stoji vlada pred akutnim socialnim nemirom, ki je našel izraza v številnih živiliških izgradih, tekom katerih se je narod v številnih mestih v svojem obupu polastil vseh zalag živil. Ministrski predsednik Nitti je trdil pred parlamentom, da je storila vlada vse, kar je bilo v njeni moči in da bi pomenilo nadaljnje znižanje cene pšenice, katero prodaja vlada že sedaj v svojo izgubo, naravnost narodni ruin.

V Franciji navajajo pomanjkljive domače dobave, omejene uvoze ter visoke cene kot vzrok velike bede med širšimi sloji prebivalstva, ki je zmanjšan domneval, da se bodo hitro izboljšale razmere s prenehanjem sovražnosti.

V Angliji izvaja Conan Doyle, da je pričakovati ljudskih ustaj, če ne bo takoj prenehalo neprestano večanje cen.

Nobene meje navedeni v tej brezvestni požrešnosti, — je protestiral ter zahteval, naj vlada stopi prodajalcem na prste.

Splošni krik se dviga proti dobičkalovstvu v mirnih časih, in o tem dobičkalovstvu je najti obilne dokaze v vseh teh deželah ter tudi v Združenih državah.

Ne smelo bi biti nemogoče uveljaviti proti takemu počenjanju uspešnih odredb, ki bodo to dobičkalovstvo omejile, če ga že ne morejo iztebiti. Vsi profiterji pa smejo nemoteno vršiti svoj nesramni posel, dočim razpravljajo zakonodajalci in državniki na slovesen način, zakaj ni mogoče ničesar storiti.

Obravnava proti kajzerju

Da se angleško javno mnenje ne zanima za sednjijsko obravnavo proti kajzerju v Londonu, je razvidno.

Nekateri so izjavljali, da pomenja sestava velike porote narodov v Londonu tribut anglo-saški udanosti do poštene in pravične igre, a ravno ta udanost se upira sedaj nameravanemu koraku.

Angleško govoreči narodi nimajo nobenega večjega varstva proti zatiranju kot je njih zavarovanje pred postavami, uveljavljajimi po završenem desjtu. Niti sedaj ni in tudi nikdar ni bilo nobene črke v mednarodni postavi, ki bi jamčila zasledovanje načelnika kakke države radi tega ali onega zločina.

Brez dvoma je mogoče Wiljema Hohenzollernskega obtožiti številnih zločinov, a če bo stavljen pred sodišče v Londonu, se bo zgodilo to pod oblikami, ki so bile zasnovane kot misel, ki je prišla pozneje, in to pomenja kršenje temeljnega principa angleške prostosti.

Pritožbe v Parizu, da bo sorodstvo med kraljevsko hišo Anglije ter Wiljemom ustvarilo simpatije za slednjega, ne predstavljajo položaja v pravi luči. Angleški kralj nima nobenega opravlja z angleško justico. V tem slučaju ne upliva na angleško javno mnenje prav nič dejstvo, da je obtoženec unuk kraljice Viktorije.

Razen nepostavnosti postopanja je še nadaljnj razmislek, katerega so se angleško govoreči narodi po celem svetu že zdavnaj naučili vpoštovati in to je — mučenštvo.

Prejšnji kajzer ne zasluži mučenške krone. Proti Nemčiji se ni prav nič manj zagrešil kot proti celemu ostalemu svetu.

Če se ga prepusti njegovi usodi, ga bodo zaničevali doma ter prezirali v inozemstvu.

Le napake zavezniških vlad napravijo lahko junaka iz netileca vojne, ki je sedaj polomljen in uničen begunec v Amerongen.

Nekega ameriškega generala, ki se je ravno vrnil iz Francije, je nekdo vprašal: — Ali bi kandidiral Pershing za predsednika? — Njegov odgovor se je glasil: — Jaz se ne pečam s politiko. — Ta odgovor velja mogoče tudi za vrhovnega poveljnika ameriške ekspedicijske sile.

Villa se gotovo ne bo brigal za načrt mehiške vlade, ki ga hoče preganjati s pomočjo aeroplanov, razven če bodo prišli bojevniki zraka bližje do njega, kot se je to posrečilo kateremukoli izmed generalov generala Carranza.

Ker je Argentina prva v abecedni narodov, je tudi povsem priazno, da je prva odobrila mirovno pogodbo z Nemčijo.

Anglija bo izdala za zrakoplovstvo v tem letu tristo petdeset milijonov, Francija dvesto sedemdeset milijonov, naša mala dežela pa približno petindvajset milijonov.

V Italiji se pije. Nihče ne prepoveduje pijače. Italija ima nad trideset milijonov prebivalcev. — Država Oklahoma je suha. Vsa, kdor prodaja pijačo, je zaprt. Oklahoma ima nad en milijon prebivalcev. Statistično je dokazano, da je v Oklahomi več pijancev kot pa v celi Italiji. To so fakta, in če ima človek čas, naj jih razmišlja.

Tudi v Jugoslaviji je cenzura. "Naprej", ki smo ga dobili iz Ljubljane, je napol bel. To je dobro znamenje. Sedanjji vladajoči krogi niso dobri in pošteni, ker se hoče vsuhovalne misli in pošteni besede.

Plačilo Italije

Slabo je, da se je med italijanskim narodom splošno razširil utis, da mu zmaga ni prinesla plačila, ki bi bilo primerno za žrtve in usluge, katere je doprinesel tekom vojne.

Čeprav je Italija nosila svoj polni delež v vojni, izjavljajo Italijani, da imata vendar Anglija in Francija glavne dobičke, dočim Tako modrovanje je popolnoma krivično in nepošteno.

Noben drugi narod ni imel od zmage toliko dobičkov kot jih je imela Italija. Ne smemo pozabiti, kaj pomeni za Italijo, da ni več one Avstrije, ki ji je bila v večni strah, čeprav je bil ta strah le zlodej, narisan na steno.

Že to bi popolnoma zadostovalo Italiji in lahko bi bila zadovoljna, če bi ne imela od vojne nobenega drugega dobička.

Za Italijo pa ni nič manj važno dejstvo, da se je iznebila gospodarskih spon in gospodarske odvisnosti od Nemčije. Znana stvar je, da je prihajala vsa sila za italijansko industrijo in trgovino iz Berlina, ne pa iz Rima ali Milana.

Nadalje pa moramo še pomisliti, da so postale sanje Cavourja. Garibaldi in Viktorija Emanuela glede Italije iredente — živo dejstvo. Italija iredenta pa je postala še veliko važja kot si je mislil to Garibaldi, kajti vede ali nevede je požrla še druge neitalijanske narode ter ima sedaj v svojem želodcu drugo, to je — jugoslovansko iredento.

Sedaj nastane veliko vprašanje, če jo bo mogla prebaviti ali če bo žalostno poginila na dispepsiji.

Dopis

Cleveland, Ohio.

Odrinili smo iz Clevelanda zavtomobilista, ki je bil v Collinwood obiskat sorodnike. Krasno popoldne je bil, ko smo se vozili skozi vijugasti Gordon park. Vsakršni prizori si upa kaliti njegov mir, je dobro na obeh straneh ceste, vse z verno prepisan s palico.

in vse v evetju. Lična snažna cel V Clevelandu so 6. julija vse sta s svojimi malimi klanci je res kar "zaštapale", kajti štrajkar-utežak za avtomobilista. Ob jezera ji bojejo imeti povišane plače. je na stotine dečkov in dekle. Dokler so bile ženske zaposlene starih in mlajših. Vesele se hladne vode ter si hladijo vročo kri. Oj, mladina moja ti, lepšega svetja na svetu ni. Vsak te videti želi, diha smrti krog tebe ni. A tudi ti boš ovnela! Ko se b. s. v. zanke sveta vjela, ho! tudi ti ometi začela in grobna tihta te bo objela.

Prišli smo torej v Collinwood gledalec se je kmalo nabralo, z. kaj, ne vem, morda smo tako le. neničnega rodu. Pravo veselje je šele potem razvil, ko smo za. čeli trkati s kozarci. Škoda, da je snu vsespovsod. Zdjaj pijemo kak. ker otroci vodo in mleko.

Pozabiti tudi ne smem, da me je neprijetno dirnilo, ko je neka žen.

Pozdrav vsem Slovence in Slovenkam širom Amerike K. L., naročnik.

Pregled angleških socialističnih strank

Ob Veliki noči sta se sestali na Angleškem konferenci dveh tamkajšnjih socialističnih strank, t. zv. "neodvisne delavske stranke" in "angleške socialistične stranke". Neodvisna delavska stranka (Independent Labor Party) obstoja nad 30 let in je bila ustanovljena od Ker Hardieu. Stranka je hotela izvesti v začetku velike boje z konservativnim duhom angleškega delavstva. V zadnjem času se je ta stranka zelo pomnožila, tako da je sedaj po številu svojih članov in po upli. v ena izmed najmočnejših socialističnih strank v Evropi. Šteje okoli 753 organizacij z 80,000 člani.

Konferenco je otvoril njen predsednik Filip Snowden, ki je v svojem govoru označil razloge sedanjih delavskih nemirov, in kot take označil: neizvršitev obljub s strani vlade, rastoča nezaposlenost in draginja, ter novo razmerje boja delavcev za svoje pravice in zahteve. Snowden je rekel: "Mi nismo pristajali nasilja, v naši deželi ni potreba pravi demokraciji posluževati se nasilja, da doseže svoje cilje". Konferenca je odobrila mnogo resolucij, tičejoč se politike stranke. V eni resoluciji izraža konferenca zadovoljstvo nad zborovanjem bernške internacionale. Prišlo je tudi do diskusije o delavskih svetih. Jowett in McDonald sta izjavila, da ne nasprotujeta temu sistemu v drugih deželah, a uvedenje tega sistema bi bilo za Anglijo po. greeno. Predlog o tem je bil od večine odklonjen.

Druga stranka, angleška socialistična stranka je nastala iz bivše socialno-demokratske federa.

VAŽNO POJASNILO GLEDE POTOVANJA.

Ravnica je, da je sedaj mogoče potovati v staro domovino, toda potovanje je zvezano s raznimi neprilikami in ne moremo nikomur svetovati podati se na pot že sedaj.

Najde se pa mnogo takih ljudi, ki se ne ozirajo r. neprilike in hočejo na vsak način že sedaj odpotovati; pripravljani smo takim po. agati in urediti vse potrebno za potovanje. Predvsem pa naj nam vsak piše za pojamilo, na kak način je sedaj mogoče potovati v staro domovino.

TVRDKA FRANK SAKSER

82 Cortlandt Street

New York, N. Y.

Vodji Independent Labor Party Snowden in McDonald sta bila za sporazumni mir in obnovo status quo ante, ne znajoč, da je bil predvojni položaj ententnih in centralnih kapitalistov tak, da se vojna ni mogla preprečiti.

CENE KAVE

Velike zaloge kave čakajo le na ladje, da jo privedejo iz Brazilije. — Cena kave raste.

Cena kave za konsumente je zopet poskočila ter se glasi, da bodo kmalu prodajali kavo po dolar funt.

Južno-ameriški sadilci se poslužujejo splošnega primanjkljaja ter otvorjenja evropskih tržišč, da gredo navzgor s cenami za importirje v Združene države.

Tako vsaj zatrjujejo newyorški importirji in mešetarji s kavo.

Kapitan Nascimento Lloyd Brazilian parnika "Uberaba", ki je dospel pred kratkim semkaj, izjavlja, da bi ne smelo biti v Zd. državah nobenega pomanjkanja kave. — Vse, kar je treba, so ladje, da privedejo kavo iz Brazilije. Kapitan Nascimento je rekel nadalje, da čaka na pomolih na tisoče žakljev dobre kave.

Najboljše vrste kavo prodajajo tam za vrednost 25 centov za dva funta, dočim prodajajo kavo, katero dobite tukaj, v Braziliji za manj kot deset centov funt.

Številne slane, ki so uničile velik del pridelka v Braziliji in drugih južno-ameriških državah obenem s splošno omejitvijo produkcije, so krive zvišanja cen, — je rekel F. H. Jones, eden izmed uradnikov Coffee Growers Ass.

Velike evropske tvrdke se potegujejo sedaj za brazilsko kavo. (Mi pa rajše vrnjemo brazilskemu kapitanu, kajti importirji se poslužijo vsake prilike in vsakega izgovora, da zvišajo ceno produkta, katerega uvažajo).

MIROVNA POSODBA Z NEMŠKO AVSTRIJO

Glede železniških zvez bo imela Nemška Avstrija prost pristop k Jadranskemu morju, kakor tudi pravico do svobodnega tranzitnega prometa po železniških progah, ki vodijo preko nekdanj avstrijskega ozemlja do pristanišč, ki so spadala k bivši monarhiji. Za blago, ki se bo uvažalo iz za vezniških držav v Nemško Avstrijo, ali obratno, ali pa, ki se bo vozilo po nemško-avstrijskih železniških progah, samo v tranzitnem prometu, bodo veljale najvišje ugodnosti, ki se sploh morejo dovoliti. Verske misije, ki jih vzdržujejo avstrijska društva na ozemlju drugih, na področju bivše monarhije, nastalih držav, oziroma na ozemlju aliranih in asociiranih držav, bodo nadaljevale svoje delovanje pod nadzorstvom zastopnikov teh držav.

Posebni klavzuli mirovne pogodbe se obveže Nemška Avstrija, da ne bo stavila na zavezniške države, ki sopodpišejo to pogodbo, nikakih zahtevov, ki temelje na dogodkih, ki so se primorili pred uveljavljanjem mirovne pogodbe.

V zmislu mirovne pogodba mora Nemška Avstrija priznati vse razsodbe zavezniških sodišč, nanašajoče se na zaplembe mornarice oziroma na avstrijsko blago. Zavezniški so pridržali pravico, da preiščejo vse razsodbe avstrijskih sodišč o zaplenitvah. Mirovna pogodba stopi v veljavo, kakor hitro jo bodo ratificirale Nemška Avstrija in vsaj tri poglavne alirane ali asociirane države. Za vsako posamezno državo postane pogodba veljavna z dnem, ko depozira svojo ratifikacijo. Avstrija priznava neveljavnost brest-litovske pogodbe in neodvisnost vseh ozemelj, ki so bila nekdanj deli stare ruske države, priznava neveljavnost nekaterih starih pogodb, nevtralnost Luksemburga in pogodbe, ki jih bodo alirane in asociirane sile sklenile s Turčijo, Bolgarijo in Nemčijo. Avstrija se zaveže, na podlagi načel svobode in pravice ustanoviti in-

Ozdravi katar mehurja in odstrani vse v 24 urah. Vsaka pišča napl. 100. Varnost po posrednih. Poslajte v uradni.

SANTAL MIDY

PROFESSOR DOCTOR OSBORNE
PRVI IN NAJBOLJŠI SPECIALIST ZA SLOVENCE.
113 Smithfield Street, drugo nadstropje, Pittsburgh, Pa.

Jugoslovanska Katoli. Jednota

Ustanovljena leta 1895 - Inoporirana leta 1900.

Glavni urad v ELY, MINN.

GLAVNI URAĐNIKI:
Predsednik: MIHAEL ROYANSEK, box 251, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: LOUIS BALANT box 106 Pearl Ave., Lorain, Ohio.
Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minn.
Blaginik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blaginik neplaćanih smrtin: LOUIS CASTELLO, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNICI:
DR. JOS V. GRAHEK 843 E. Ohio St. N. R. Pittsburgh, Pa.

NAODZORNIKI:
JOHN COUZE, Ely, Minn.
ANTHONY MOTZ, 5641 Ave. M. So. Chicago, Ill.
IVAN VARGA, 6126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNIKI:
GREGOR J. PORENTA, box 176, Black Diamond, Wash.
LEONARD SLABODNIK, box 480, Ely, Minn.
JOHN RUPNIK, S. R. box 24, Export, Pa.

PRAVNI ODBOR:
JOSEPH PLAUTZ, Jr. 432-7th St. Calumet, Mich.
JOHN MOVERN, 624-2nd Ave., Duluth, Minn.
MATT POGORELC, 7 W. Madison St. Room 605 Chicago, Ill.

ZDROJEVALNI ODBOR:
RUDOLF PERDAN, 6026 St. Clair Ave., NE Cleveland, Ohio.
FRANK SKRABEC, Stk. Yda, Sta box 63 Denver, Colo.
GREGOR HRESČAK, 407-8th Ave., Johnstown, Pa.

Jednotno glasilo: "GLAS NARODA".

Vsi dopisi, tikačji se uradni zadevi kakor tudi denarne pošiljave naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora. Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bode oziralo.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovancem za oblen pristop. Jednota postaja po "National Fraternal Congress listvi". V blaginik ima krog \$200,000 (tristo tisoč dolarjev). Bolniških podpor, poškodnin in smrt, niti je že izplačala do \$1,500,000 (en milijon in pol dolarjev).

Bolniška podpora je centralizirana. Vsak opravičen bolnik si je svest da dobi podporo, kadar jo potrebuje.

Društva Jednote se nahajajo po raznih naprednih slovenskih rasebinah. Tam, kjer jih še ni, priporočamo ustanovitve novih. Društvo se lahko ustanovi z 5 člani ali članicami.

Za nadaljna pojasnila se je obrniti na glavnega tajnika.

stiuacije za varstvo narodnih manjšin, jezikov, plemen in veroizpovedanj. Avstrija se odreče vsem pravicam naslovom in privilegijem na kateremkoli ozemlju zunaj Evrope. Zaveže se nadalje, priznati one določbe glede Egiptta, Maroka, Kitajske in Sijama, ki jih vsebuje pogodba z Nemčijo. Avstro-ogrsko vojne ladje podmorsko in donavski brodovje pridejo v posest aliranih velesil. Avstrija ne sme ne nakupiti, ne graditi podmorskih čolnov niti za trgovske svrhe. Vse vojne priprave, streljivo in vojni material se odda alirancem. Radiopostaja na Dunaju se bo smela tri mesece le za trgovinske svrhe uporabljati, in sicer pod nadzorstvom. Avstrija ne sme poslati na Nemško niti vojaških misij, niti ne sme dovoliti, da bi njeni državljani vstopili v tuje armade. Kazenske določbe so podobne, kakor one v pogodbi z Nemčijo razen onih, ki se tičejo bivšega nemškega cesarja. Ekonomske klavzule so skoraj enake onim v nemški mirovni pogodbi; posebne določbe se izgotove pozneje. Pogodba je verjavna takoj po podpisu.

Kakor določa mirovna pogodba, bodo zavezniški ustanovili posebna vojaška sodišča, ki bodo imela soditi o vseh primerih, kjer so se od avstrijske strani kršili zakoni in običaji vojevanja. Avstrija se obveže, da bo izročila vse osumljene osebe Glede avstrijske imovine v inozemstvu se določa, da obdrže svojo veljavnost vse likvidacije, ki so bile izvršene med vojno. Kjer likvidacija še ni dovršena, se likvidacijsko postopanje začasno ustavi. Zavezniške države si pridržijo pravico, da zadržijo in likvidirajo vso avstrijsko imovino na svojem ozemlju. Posebne klavzule merijo na likvidacijo privatno-pravnih pogodb, ki se nanašajo na nepremičnine ali na zavarovanje in predvidevajo ustanovitev posebnih mešanih razsodišč. Glede bivših podanikov avstro-ogrsko monarhije, ki dobe državljanstvo v kaki zavezniški državi, — to so v prvi vrsti prebivalci Poljske, Čehoslovake in Jugoslavije — veljajo enaka načela, kakor ona, ki jih določa mirovna pogodba z Nemčijo glede prebivalcev Alzacije-Loreske. Ena izmed klavzul o prometnih sredstvih in potih določa, da prizna Avstrija mednarodni značaj reke Donave od Ulma do izliva.

Ker določa mirovna pogodba, bodo zavezniški ustanovili posebna vojaška sodišča, ki bodo imela soditi o vseh primerih, kjer so se od avstrijske strani kršili zakoni in običaji vojevanja. Avstrija se obveže, da bo izročila vse osumljene osebe Glede avstrijske imovine v inozemstvu se določa, da obdrže svojo veljavnost vse likvidacije, ki so bile izvršene med vojno. Kjer likvidacija še ni dovršena, se likvidacijsko postopanje začasno ustavi. Zavezniške države si pridržijo pravico, da zadržijo in likvidirajo vso avstrijsko imovino na svojem ozemlju. Posebne klavzule merijo na likvidacijo privatno-pravnih pogodb, ki se nanašajo na nepremičnine ali na zavarovanje in predvidevajo ustanovitev posebnih mešanih razsodišč. Glede bivših podanikov avstro-ogrsko monarhije, ki dobe državljanstvo v kaki zavezniški državi, — to so v prvi vrsti prebivalci Poljske, Čehoslovake in Jugoslavije — veljajo enaka načela, kakor ona, ki jih določa mirovna pogodba z Nemčijo glede prebivalcev Alzacije-Loreske. Ena izmed klavzul o prometnih sredstvih in potih določa, da prizna Avstrija mednarodni značaj reke Donave od Ulma do izliva.

Ker določa mirovna pogodba, bodo zavezniški ustanovili posebna vojaška sodišča, ki bodo imela soditi o vseh primerih, kjer so se od avstrijske strani kršili zakoni in običaji vojevanja. Avstrija se obveže, da bo izročila vse osumljene osebe Glede avstrijske imovine v inozemstvu se določa, da obdrže svojo veljavnost vse likvidacije, ki so bile izvršene med vojno. Kjer likvidacija še ni dovršena, se likvidacijsko postopanje začasno ustavi. Zavezniške države si pridržijo pravico, da zadržijo in likvidirajo vso avstrijsko imovino na svojem ozemlju. Posebne klavzule merijo na likvidacijo privatno-pravnih pogodb, ki se nanašajo na nepremičnine ali na zavarovanje in predvidevajo ustanovitev posebnih mešanih razsodišč. Glede bivših podanikov avstro-ogrsko monarhije, ki dobe državljanstvo v kaki zavezniški državi, — to so v prvi vrsti prebivalci Poljske, Čehoslovake in Jugoslavije — veljajo enaka načela, kakor ona, ki jih določa mirovna pogodba z Nemčijo glede prebivalcev Alzacije-Loreske. Ena izmed klavzul o prometnih sredstvih in potih določa, da prizna Avstrija mednarodni značaj reke Donave od Ulma do izliva.

Ker določa mirovna pogodba, bodo zavezniški ustanovili posebna vojaška sodišča, ki bodo imela soditi o vseh primerih, kjer so se od avstrijske strani kršili zakoni in običaji vojevanja. Avstrija se obveže, da bo izročila vse osumljene osebe Glede avstrijske imovine v inozemstvu se določa, da obdrže svojo veljavnost vse likvidacije, ki so bile izvršene med vojno. Kjer likvidacija še ni dovršena, se likvidacijsko postopanje začasno ustavi. Zavezniške države si pridržijo pravico, da zadržijo in likvidirajo vso avstrijsko imovino na svojem ozemlju. Posebne klavzule merijo na likvidacijo privatno-pravnih pogodb, ki se nanašajo na nepremičnine ali na zavarovanje in predvidevajo ustanovitev posebnih mešanih razsodišč. Glede bivših podanikov avstro-ogrsko monarhije, ki dobe državljanstvo v kaki zavezniški državi, — to so v prvi vrsti prebivalci Poljske, Čehoslovake in Jugoslavije — veljajo enaka načela, kakor ona, ki jih določa mirovna pogodba z Nemčijo glede prebivalcev Alzacije-Loreske. Ena izmed klavzul o prometnih sredstvih in potih določa, da prizna Avstrija mednarodni značaj reke Donave od Ulma do izliva.

Ker določa mirovna pogodba, bodo zavezniški ustanovili posebna vojaška sodišča, ki bodo imela soditi o vseh primerih, kjer so se od avstrijske strani kršili zakoni in običaji vojevanja. Avstrija se obveže, da bo izročila vse osumljene osebe Glede avstrijske imovine v inozemstvu se določa, da obdrže svojo veljavnost vse likvidacije, ki so bile izvršene med vojno. Kjer likvidacija še ni dovršena, se likvidacijsko postopanje začasno ustavi. Zavezniške države si pridržijo pravico, da zadržijo in likvidirajo vso avstrijsko imovino na svojem ozemlju. Posebne klavzule merijo na likvidacijo privatno-pravnih pogodb, ki se nanašajo na nepremičnine ali na zavarovanje in predvidevajo ustanovitev posebnih mešanih razsodišč. Glede bivših podanikov avstro-ogrsko monarhije, ki dobe državljanstvo v kaki zavezniški državi, — to so v prvi vrsti prebivalci Poljske, Čehoslovake in Jugoslavije — veljajo enaka načela, kakor ona, ki jih določa mirovna pogodba z Nemčijo glede prebivalcev Alzacije-Loreske. Ena izmed klavzul o prometnih sredstvih in potih določa, da prizna Avstrija mednarodni značaj reke Donave od Ulma do izliva.

Ker določa mirovna pogodba, bodo zavezniški ustanovili posebna vojaška sodišča, ki bodo imela soditi o vseh primerih, kjer so se od avstrijske strani kršili zakoni in običaji vojevanja. Avstrija se obveže, da bo izročila vse osumljene osebe Glede avstrijske imovine v inozemstvu se določa, da obdrže svojo veljavnost vse likvidacije, ki so bile izvršene med vojno. Kjer likvidacija še ni dovršena, se likvidacijsko postopanje začasno ustavi. Zavezniške države si pridržijo pravico, da zadržijo in likvidirajo vso avstrijsko imovino na svojem ozemlju. Posebne klavzule merijo na likvidacijo privatno-pravnih pogodb, ki se nanašajo na nepremičnine ali na zavarovanje in predvidevajo ustanovitev posebnih mešanih razsodišč. Glede bivših podanikov avstro-ogrsko monarhije, ki dobe državljanstvo v kaki zavezniški državi, — to so v prvi vrsti prebivalci Poljske, Čehoslovake in Jugoslavije — veljajo enaka načela, kakor ona, ki jih določa mirovna pogodba z Nemčijo glede prebivalcev Alzacije-Loreske. Ena izmed klavzul o prometnih sredstvih in potih določa, da prizna Avstrija mednarodni značaj reke Donave od Ulma do izliva.

VI STE LAHKO OZDRAVLJENI!

Če ste bolni, zakaj takoj najprej ne pridete k najboljšemu zdravniku, ki vas zamore ozdraviti? Zakaj bi brezuspešno trošili čas in denar, ko lahko ozdravite? Jaz jamčim z prakso več kot dvajset let za pravo ozdravljenje vaših bolezni. Jaz zdravim hitro in uspešno vse bolezni. Pridite k meni in videli boste, kako hitro ste lahko ozdravljeni. Jaz sem ozdravil na tisoče oseb in to je moje najboljšje priporočilo. Če greste kam drugam in ne boste ozdravljeni, ne doličite nikogar drugega kot samega sebe. Pazite, da pridete k meni in na pravi naslov:

PROFESSOR DOCTOR OSBORNE
PRVI IN NAJBOLJŠI SPECIALIST ZA SLOVENCE.
113 Smithfield Street, drugo nadstropje, Pittsburgh, Pa.

Terorizem Turkov

ANGLEŠKI LETALEC, KI JE PADEL V ROKE TURKOV, PRIPOVEDUJE, DA JE VIDEL NA STOTINE UMIRAJOČIH OTROK KATERE SO FURILE NA ČESTI MATERE, KI SO SAME STRADALE. — TURKI PRAVIJO, DA BI SE NAPAD NA DARDANELE POSEBIL V NADALJNEM TEDNU. — PIŠE KAPITAN ALLAN BOTT.

Bil sem jetnik v Nazaretu, ki je bil takrat turško-nemški generalni stan v Palestini in takrat sem zadel prvič iz bližine na terorizem in bedo, v katerem je živel Turčija tekom vojne.

Zaprto sem bil v majhni sobici, dolgi deset čevljev ter široki šest. Pohištvo je obstajalo iz umazane postelje ter majhne mize, na kateri je stala karafa s slabo vodo. Edina voda v Nazaretu, ki ni bila slaba ter ni vsebovala bolezenskih kali, je bila ona iz slavnega "Vodnjaka svete Device". Ta voda pa je bila popolnoma monopol nemških in turških častnikov ter nemških vojakov.

Večkrat tekom prvih dni sem zapazil moške, ženske in dečke, ki so prihajali mimo v skupinah, s stražami naokrog. Vsi so bili vključeni ter se gibali ob griču semintja brez cilja — očitno za vajo — dočim so straže pretepele vsakega, ki se je izpodtikal ali ustavljal.

Nekoga jutro me je obiskal pribočnik guvernerja in tega sem vprašal, če so ti vključeni in pretepani jetniki kristijani.

— Moj dragi gospod, — je odvrnil pribočnik z vso dvorljivostjo izobraženega Turka, kadar hoče izustiti kako laž, — mi ne vklepamo nikogar in z našimi krščanskimi kriminalci postopamo prav tako kot z ostalimi. Morate se motiti.

Čudno dejstvo je, da nisem po tem pogovoru nikdar več videl skupin civilnih jetnikov v Nazaretu. Najbrž je pribočnik guvernerja skrbel za to, da so se jetniki izprehajali na drugi strani griča.

Isti častnik me je večkrat obiskal, kajti učil se je francoski ter se hotel vzbati. Nekoč, ko je bil v moji sobi, sem videl skozi okno čuden sprevid. Na čelu so nosili par bander. Nato so prišli turški vojaki in za njimi velika množica možkih, žensk in otrok. Takozvana grška godba je proizvajala strašne koračnice. Obnašanje ljudi je bilo vse prej kot navdušeno.

— Kaj je to? — sem vprašal.

— Pred dvemi dnevi, — je rekel pribočnik, — so izvojevali Turki veliko zmago nad Angleži v dolini Jordana. Guverner je odredil ta sprevid v proslavo turške zmage. Narod kaže svoje veselje nad tem, da so Turki zmagali.

Ko so me odvedli v nemški glavni stan, sem se pritožil radi hrane. Neki častnik, ki je pripomnil, da sicer sovražijo Angleže, da pa ne vidi rad Evropejca v rokah Turkov, mi je obljubil, da bo pošiljal hrano iz kuhinje nemškega generalnega štaba. Vse je kazalo, da se je nemški generalni štab v Palestini dobro prehranjal. Tekom ostalega bivanja v Nazaretu sem imel boljše hrano kot bi jo imel v kakem londonskem hotelu vsprico vojnih razmer.

To je bila kaj prijetna izprememba po kruhu in vodi ter tenki juhi, katero sem dobival preje.

Bolezen in ogorčenost sta mi vzela tek ter nisem mogel zavzeti dosti tega, kar so mi Nemci poslali. Turški korporal in njegovi stražniki so vedno stikali krog vrat ter vedno planili na ostanke obeda z veliko alastjo.

Ko so potekali dnevi, je postala moja ječa manj samotna. Hrana iz kuhinje nemškega štaba mi je privedla s seboj koristnega prijatelja v osebi dragomana. Bil je žid, doma iz Soluna in imenoval se je Jean Willi, kajti njegovega pravega imena si nisem mogel zapomniti. Preje je bil uradni Otomanske banke v Carigradu, a bil pozneje vpoklican v vojsko.

Glavni predmet njegovega pogovora sta bila šupidnost ter splošna beštalnost Turkov, med katerimi je moral živeti. Tudi je vedno izpraševal, zakaj so Angleži zapustili Dardanele. Če bi ostali tam še en teden, bi si lahko izsilili pot, kajti Turki so bili brez municije. Vsakdo v Carigradu je to pričakoval in večina si je tega tudi želela. Vse zlato v Otomanski banki je bilo prevedeno v Malo Azijo, kamor se je hotel umakniti turški finančni minister.

Od Jean Willija sem tudi izvedel, kako je na tisoče ljudi v Mali Aziji umrlo od lakote. V stanu sem bil porditi njegova izvajanja na podlagi svojih lastnih skušen. Številni angleški jetniki so umrli od lakote. Majhen hlebec kruha nas je stal dvanajst pijastrov ali pod dolarja predvojne vrednosti. Sladkor je stal nekako tristo pijastrov kilo; čaj več kot dva tisoč pijastrov kilo in za slabo obleko je bilo treba celih pet tisoč pijastrov.

V Libanon provinci je bilo izstradanje očitno sistematično organizirano. Slajni gozdovi so izginiti, kajti Turki so posekali tisoče in tisoče dreves, cedar, sadnega drevja orehev in drugih. Les so porabili za kurivo na železnih, kajti premoaga ni bilo mogoče dobiti. Vse pridelke so Turki konfiscirali, jih enostavno vzeli ali pa plačali zanje z ničvrednim papirnatim denarjem, dočim je moralo prebivalstvo, ki je pridelalo živila, umreti od glada.

Libanonskih cedar ni več in splošnemu uničenju je pripisovali da je izginilo 40 odstotkov prebivalstva pred vojno. Uničenje te rodovitne dežele je delo enega samega moža — Džemal paše, ki si je sam nadel priimek "Veliki".

V Damasku, kjer so me ovedli na izprehod po ulicah mesa, sem videl sloneti ob zidih hiš majhne otroke, ki so imeli le še toliko moči, da so kričali. Arabske matere, ki so bile same izstradane do smrti, so prepustile svoje otroke, katerih niso mogle preživljati, milosti Alaha (ki je gotovo spal) ali pa milosti turških uradnikov. Z izjemo angleških jetnikov se ni nikdo niti najmanj brigal za te otroke. Policija se je brigala zanje šele potem, ko so bili — umrli... Mala trupla so pokopali in nadaljne matere so pušale svoje otroke na cestah.

V Damasku je umrlo povprečno po petdeset otrok na dan vsled lakote in Alepo se je postavljajl s istim številom.

Na stotine tisočev vojakov je dezertiralo iz turške armade in vsi ti so se napotili v gore in pustinje Male Azije, kjer so postali roparji in tolovaji. Potovati peš na konju ali oslu skozi Anatolijo je bilo skrajno nevarno podjetje. Številni nemški vojaki so bili ubiti od roparjev, če so se oddaljili miljo ali dve od glavne ceste.

Orožniki, katere je poslala vlada proti tem roparjem, so izginiti, a med njimi je bilo dosti takih, ki so bili z roparji v zvezi ter dali slednjim informacije glede prilik za rop.

Trije moji prijatelji so nekoč pobežali iz Afion Kara Hissar v sredini Male Azije ter se hoteli podati peš v južni smeri proti morju. Tekom dneva so se skrivali v duplinah ali v lesu ter potovali naprej le ponoči. Vse je šlo dobro, dokler jih niso nekega dne obkolili roparji. Eden izmed častnikov, ki se je upiral je bil takoj ustreljen. Ostala dva sta bila oropana vse obleke in ko so ju Turki zopet vjeli, je bil eden popolnoma nag, dočim je bil drugi oblečen v lakel, katerega mu je podaril neki bolj usmiljen ropar.

Toliko roparjev in tolovajev je bilo v Turčiji v zadnjem letu vojne, da so morali ropati in moriti drug drugega, če so hoteli — ostati pri življenju.

V provinciah je bila usoda neturških narodnosti strašna. Večina Armencev je bila izstreljena in maločimvili, ki so ostali živ, so morali iti skozi velike težkoče, da so prišli do ozemelj angleške okupacije. Z izjemo par trgovcev v večjih mestih so bili edini Armenci, ki so ostali v Anatoliji, mlade deklice, katere so držali v svojo željo turški častniki in uradniki.

Arabski častniki v Siriji in Palestini, ki bi lahko delali zmedo, so bili vsi na bojni fronti, kajti kot številni drugi bi najbrž

Left to Right — Sir Henry Wilson, Sir Douglas Haig, Admiral Sir David Beatty, Marshal Joffre and Genl. John J. Pershing.

SIR H. WILSON, D. HAIG, DAVID BEATTY, MARŠAL JOFFRE IN GEN. PERSHING KOT ČASTNI DOKTORJI PRAVA OXFORDSKE UNIVERZE.

Izvrševali so rutinske dolžnosti in Turki so jih držali na udi s pretnjami, da se bo njih sorodnikom slabo godilo, če ne bodo ostali lojalni. Ko sem bil jetnik v Damasku, so prišli arabski častniki po gosto na skrivaj k meni ter govorili o svojem soveštvu do Turkov in o želji, da bi Angleži hitro zmagali.

V Carigradu sta pa Enver paša, vojni minister, ki je bil najbolj mogoči mož propadajočega cesarstva in Talaat paša, veliki vezir, ki je bil nekoč telegrafist v Drinopolju, sanjala o Veliki Turčiji, ki naj bi vključevala bazin Marice ter celo južno Dobrudžo, Krinski polotok ter celi Kavkaz.

V glavnem mestu so bile razmere nekoliko boljše kot v Anatoliji. Vsled prislilnih posojil so stali številni Grki in Armenci varni, če se niso brigali za politiko. V prometu je bilo veliko papirnatega denarja, a zelo malo zlata.

Bili so to dnevi velikanskih špekulacij in nekateri trgovci so delali s 100 odstotki dobička.

Nekateri ministri so javno nastopili kot trgovci. Enver paša je imel dve največji prodajalni v Carigradu. Komitej zveze in napredka, vampir korupcije, ki je sesal življensko kri iz naroda, se je vdeleževal vseh teh mahinacij ter nabral potok, kontrole transportnih sredstev velikanske svote v politične svrhe.

Bogati ljudje so se izognili vojaški službi s tem, da so podkupili zdravnike, ki so jih spoznali za bolne.

V bazarih in javnih prostorih Carigrada sem večkrat čul pripombe sovraštva proti Nemcem in Enver paši in tem pripombam so sledila vprašanja, kdaj bodo zavezniki zmagali. Ko smo sedeli nekoč, zastraženi v neki čajnici, je potaknil nek ratarak pod račun majhen listič, na katerem je bilo zapisano: Živeli Angleži!

Hrepenenje naroda po miru je bilo dostikrat povod za lažniva poročila, ki so se z bliskovito naglico razširila po celi deželi. Ko pa je narod spoznal, da so ta poročila neresnina, je bil še bolj obupan kot je bil preje.

Take vesti pa niso bile vedno tako nedolžne kot so izgledale. Mi sami smo spustili v svet eno ali dve takih povesti in sicer v propagandne svrhe. Po prvem bombnem napadu na Carigrad leta 1918 je kapitan Yeats razširil vest, da napad sploh ni bil delo Angležev temveč Nemcev, ki so hoteli pokazati Turkom, kaj se bo zgodilo, če bi pričeli Turki omahovati v svoji zvestobi do Nemčije. Po preteku par tednov je čul kapitan krasno laž iz ust nekega Grka z vseni posameznostmi.

Čeprav ni imelo v zadnjih dneh vojne nesrečno prebivalstvo nobenega voditelja, ki bi dal izraza njegovemu nezadovoljstvu, je prišel vendar trenutek, ko je vsak človek v Carigradu vedel, da je Turčija poražena. To je bilo v času, ko je bila zveza med Turčijo in Nemčijo prekinjena, ko je zavezniško brodovje pretilo z obstreljevanjem Dedeagača in ko so se prebivalci Alepa pripravljali, da se adajo zmagoslavni kavaljerji generala Allenbya.

Takrat je malo manjkalo, da ni izbruhnila očitna uprava.

V onem času je bil Carigrad mesto čudes za one, ki so imeli oči da vidijo z njimi. Nikdo pa ni imel boljših oči ali jih boljše uporabljal, kot pobežli vojni ujetnik, ki je bil vedno pozore npréd tajno policoje.

Kot pobežli jetniki pa nismo živeli na površini, a prišli pod površino in stik s številnimi upornimi elementi.

Lakota in revolucija sta bila dva duhova, ki sta prežala v temnih prostorih Carigrada. Navzočnost teh dveh duhov pa ni bilo vedno občutiti. Nobenega dvoma ni, da je bil revnejši narod ves obupan tekom preteklega avgusta in septembra.

Skozi dolgo ure izpodstrežja skrivališka nekega tovariša smo opazovali življenje na ulicah. Če je promet znamenje življenske sile kaknega mesta, potem je bil Carigrad že precej nakloni v onem času. Vsi narodi ob Sredozemskem morju se počasi premikajo po cestah. Turki pa se sploh komaj premikajo kot je nekdo točno pripomnil.

Prva bomba z nekega angleškega aeroplana je padla v prodajalno nekega trgovca s kemikalijami.

— Ah, tu je končno revolucija! — je rekel neki turški častnik, z znaki velikega olajšanja.

— A, Alah, pošlji kmalu Angleže! — je vskliknula neka ženska ob slični priliki.

Te besede kažejo splošno mnenje naroda v onem času. Uboge ženske ni nihče nadlegoval. Policija je bila srdita, kajti že dolgo pred sklenjenjem premirja je izgubila pravice pregledovati potne listine ter izgubila s tem vsak vir dohodkov.

Ispremenjene manire nemških in avstrijskih častnikov so bile tako poučne kot smešne. Visoki nos je izginit, kajti ni bil več na mestu in celo nevaren je bil. Nekaj časa so še hodili po cestah v svoji uniformah, a kmalu so spoznali, da ne nudi uniforma nikakega varstva niti pred narodom niti pred lastnimi vojaki.

Kaj bi si mislil Salomom?

Zelo zanimiv je sprejem delegatov abisinske cesarice Zeoditu v glavnem mestu. Ti delegati so prišli, da se zahvalijo Združenim državam za njih vdeležbo v svetovni vojni.

Ti gospodje, kojih imena je lažje napisati kot pa izgovoriti, predstavljajo najstarejšo kraljevsko družino na svetu. Cesarica, najmlajša hči slavnega cesarja Menelika, ki je umrl leta 1914, zasleduje nazaj svoj izvor do kraljice iz Sabe in kralja Salomona.

Abisinska vlada se je že dolgo vrsto let zanimala za Združene države in Menelik je bil velik občudovalec predsednika Roosevelta, kojega slika je visela v kraljevi palači in kateremu je postal kraljevske leve in domačo zebro, katere živali so sedaj v zoološkem vrtu v Washingtonu.

Legenda, v katero trdno verujejo vsi Abisinci in ki se tiče izvora kraljevske družine, je ta, da je obiskala neka abisinska princesinja, preoblečena v možkega Jeruzalem, kajti na vsak način je hotela izvedeti, kako je drugod na svetu izven njene lastne domače dežele.

Kralj Salomon, ki je bil nad vse pretege moder, je spoznal, da je to v resnici ženska in ko je izvedel, kdo da je, se je zaljubil v njo ter jo vzel za ženo.

To ni bilo za Salomona ničesar posebnega ali neobičajnega.

Obema je bilo rojeno dete, katero je imenovala mati Menelik.

Dezertirji so bili maja meseca tako številni kot orehi in prav tako številna in raznolika so bila našemljenja. Človek je videl brke in brade, ki niso nikdar rastle na človeških licih. Zerkirane ženske so hodile naokrog z možkimi koraki. Pričela je velika igra mačke in miši. Vsakdo se je bal svojega soseda in to popravil, kajti če ni bil človek kriminalce ali Mladoturke, je bil najbrž špijon ali pa ubežnik.

Da se je mogla Taalt-Enver skupina obdržati tako dolgo na krmilu, je pravo čudo za nas, ki smo poznali stanje stvari po odpadu Bulgarske.

Skozi osemindeset ur je Enver upal, da bodo Nemci popravili to novo nesrečno ter obdržali zvezo med Nemčijo in Carigradom. Ko pa se je to upanje izkazalo kot ničev, so se pričele stvari razvijati z bliskovito naglico. Minister za notranje zadeve je odstopil in neki minister je na kabinetni seji celo potegnil revolver.

Grof Bernstorff, kojega intrige so bile v stanu tako dolgo zadržati revolucijo, je nenadno odpotoval, da prisostvuje kronskemu svetu v Potsdamu. Po mestu so krožile najbolj divje vesti.

Do zadnjega trenutka pa je Talaat paša upal, da mu bo mogoče vzdržati se na krmilu, čeprav ne na prvem mestu. Kapitan Yeats je preoblečen obiskal nekega velikega prijatelja vezirja par tednov predno je bilo sklenjeno premirje. Ta prijatelj vezirja mu je rekel, da ne more nikdo drugi kot Taalat držati Turčijo na udi in da je za Angleže — če bodo prišli — najboljše pogajati se s stranko zveze in napredka, kajti v celi deželi ni nobene druge resnične stranke. Ta stranka nima le ves denar, temveč tudi vse močgane in energijo.

Zadnja pripomba je bila skoro resnična.

Ko pa je turški politik rekel, da je Taalat eden prvih mož dežele in da ga je mogoče primerjati le z Lloyd Georgeom, se je našemljeni angleški častnik tako široko zasmejal, da mu je odstopila ena strana brk.

— Vi ste hm, preoblečeni? — je rekel politik.

— Le majhna zadeva kontraktov, — je rekel častnik v opravičenje.

Bil je to čas velikega sleparenja s sladkorjem in celo zli Mladoturki so morali v časih izginiti za nekaj časa s pozorišča.

— Ali je Taalat v resnici nenadomestljiv? Če pojde on, se bo dvignil drug telegrafist, ki bo prav tako dober kot on.

Novi sultan ni prav nič skušal prikrivati svojih čustev. Ko je julija meseca nastopil vlado, je bilo eno prvih njegovih dejanj, da je pustil poklicati k sebi edinega angleškega krojača v Carigradu, pri katerem je naročil več oblek. Vznenmirjenje, ki je nastalo vsled tega med Nemci, je bilo naravnost nepopisno.

Nenadni preobrat v turški časopisju, objava pogojev premirja ter beg treh glavnih kriminalcev — Talaata, Enverja in Džemal paše — vse to je pomenjalo za nas veliko veselje, vendar pa smo bili v gotovem smislu razočarani, kajti upali smo doživeti bolj korenit preobrat.

Zastor je padel. — Umazana žaloigra mladoturške ambicije in grafta je bila končana. Nova doba se je pričela sredi megle novembrakega jutra, ko je dolga, dolga vrsta zavezniških bojnih ladij plu la zelo počasi mimo Frinkipo otokov proti — Bosporu.

in Salomon je priznal dete za svojega sina ter ga proglasil dedičem prestola v rojstni deželi njegove matere.

Več kot tritisoč let je ločevalo tega Menelika od Menelika, ki je bil oče sedanje cesarice in ta zadnji potomec imena je baže večkrat pokazal modrost, ki je bila v toliki meri lastna očetu prvega Menelika.

Najbolj slavna njegovih razsodb se je izvršila takrat, ko je prišla pred njegov prestol neka družina ter zahtevala odškodnino za smrt enega svojih članov, ki je bil ubit od nekega drugega, ki je padel nanj z nekega drevesa.

Postava je določala, da mora plačati krivce s svojim življenjem, če ni v stanu plačati z denarjem.

Razsodba Menelika je bila značilna.

— V imate pravico zahtevati življenje tega moža, — je rekel, — a postava pravi tudi, da mora biti ubit na isti način kot njegova žrtev. Vsled tega naj eden izmed vas spleza na ono drevo, — pri tem je pokazal na visoko sikamoro, — ter se spusti na krivca...

Lahko si mislite, kako se je končal slučaj.

Dežela, iz katere prihajajo ti delegati, ni civilizirana in barbarstva kot bi kdo mislil, ker ji manjka stika z velikimi narodi. Neprstanje je bila krščanska od četrtega stoletja naprej in nekatere cerkve v deželi so naravnost sijajne. Altar v največji cerkvi v deželi je bogato obložen s čistim zlatom.

Ozemlje Abisinije je nekako sedemkrat tako veliko kot ono države New York in prebivalstvo šteje nekako 6 milijonov duš.

V najstarejši zgodovini je bila znan dežela kot Etiopija ter je slovela raditega, ker je bila izvor reke Nila. V višjeležečih delih je podnebje slično onemu Californiji in proizvodi zemlje so obilni in dobri, čeprav manjka primerne obdelovalnja.

Metode obdelovanja so priprosti in zastarele. Plug obstaja iz drugega kola, ki ima na koncu dve železna zoba in ta plug vlečejo po zemlji možje, dočim opravljajo ženske in otroci žetev.

Črna je eden glavnih virov dohodkov in uporaba tega zrna v pitne svrhe ima baže svoj izvor v Kaffa visoki planoti.

Povprečna plača navadnega delavca znaša šest centov na dan s hrano vred, ki je vredna približno dva centa. Jasno je vsled tega, da ni v Abisiniji nikakih visokih življenskih stroškov in tudi nikakih dobro organiziranih delavskih unij. Majhni dohodki napotijo številne delavce, da postanejo berači in beračenja se nikdo ne sramuje, kajti star pregovor se glasi:

— Bog nam je dal govor, da moremo prositi.

Ena izmed postav dežele določa, da pripadajo kože vseh ubitih levov vladajoči družini in nikdo, ki ne pripada vladarski družini, ne sme imeti v svoji posesti levje kože.

Cesarica Zeoditu ni bila nikdar izven meja svojega cesarstva, a je baže informirana glede vseh dogodkov po svetu. Zelo ambiciozna je in aktivna.

Zelo zanimiva in skrivnostna je dežela, iz katere prihajajo nositelji pozdravov.

ANGLEŽI SE BOJE PROHIBICIJE.

London, Anglija, 11. julija. — Cela Anglija je vznemirjena vsled poročila, da nameravajo prohibicionisti pričeti v oktobru z narodno kompanjo za uvedbo prohibicije.

Mnenje listov je, da bodo imeli snužeti vse roke polne dela, predno bodo mogli Angleže prepričati, da je lahko živeti brez žganja in piva.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Spionka iz Biarritz

Piše major C. E. Russell.

V Biarritzu je imel Bolo paša, jezik, katerega gotovo ne govorijo Francozi, reneget, svoje poletno stanovanje in tam je brez dvoma tudi formuliral številne svoje načrte, radi katerih je bil ustreljen. Nekako v času, ko je bil Bolo paša ustreljen je Ameriški Rdeči Križ vzel v najem enega največjih poletnih hotelov, ki služi kot rekonescentna postaja za bolne in ranjene ameriške častnike v fronte. Številni ameriški častniki so bili poslani v Biarritz, čeprav je ameriški inteligenci urad protestiral proti temu, kajti prepričan je bil, da tjo ni primerno mesto za častnike.

Tekom cele vojne je bil južno-zapadni del Francije, ki meji na špansko mejo, poln nemških špijonov in San Sebastian, znano gnezdo nemških špijonov, je od daljše le osemsto milj od Biarritza. Kakorhitro je postalo znano da prihajajo Amerikanci v Biarritz so prišli ti špijoni takoj v kopališče. Nekateri so bili ujeti in deportirani in Amerikanci so dobili strog ukaz da se ne smejo spuščati v pogovor s tuji.

Ni pa bilo lahko za ameriške častnike ki so bili tako daleč od doma in žensk, popolnoma odvedati se konverzacija, posebno če je bil dotični človek očarljiv, angliška ženska, ko je mož se je boril v onem trenutku v Flandriji.

Gotovo bi nihče ne hotel pripovedovati svojih doživljajev kakemu tuju, a ta ženska je bila vendar zaveznica, voditeljica zabav, prirediteljica našim častnikom. Na obrežju je imela hišico, kjer so naši ljudje vedno dobivali pičico in cigarete. — Špijonka? Gotovo ne! Ta odgovor bi gotovo dobili če bi skušali dvomiti o primernosti konverzacije s to žensko. Nekateri nai častniki so se tako zanesli na to žensko, da bi se borili z njo, če bi dvomili o njeni lojalnosti.

Tak je bil položaj, ko sem dospel jaz v Biarritz z navodili, naj razkrijem, če mogoče, ako prihaja vir informacij, na nemški generalni štab iz tega mesta. Od Nemecev, ujetih na fronti, smo izvedeli, da poznajo nemški častniki število in stališče naših čet in da vedo tudi, kdaj bodo te čete prestavljene z enega sektorja na drugi sektor. Tako ameriška kot francoska tajna služba sta imeli že nekaj časa na sum. Biarritz in ta nova informacija nas je prepričala, da mora v tem mestu operirati neki posebno premeteni špijon, ki dobiva te informacije od Amerikancev ter jih na ta ali oni način pošilja v Nemčijo. Dolgo časa smo opazovali pošto ter tudi prihajanje in odhajanje civilistov, a nismo mogli ničesar razkriti, kar bi opravičevalo postopanje proti kateremu koli.

Takoj prvi dan svojega prihoda sem čul o tej Angležinji ki si je toliko prizadevala, da krajša čas našim vojakom in vsled tega sem seveda takoj sklenil, da se seznanim z njo ter uživam njeno gostoljubnost. Prilika je prišla, ko sem bil nekega dne na obrežju. Prišel sem ravno iz vode in predstavljal me je neki drugi častnik, obojestranski prijatelj in jaz sem se jo našel zelo očarljivo.

Ta ženska je imela na obrežju velik šotor in tam je imela na razpolago okrepila za ameriške vojake. Pomagal ji je nekaj mlajših dam iz mesta, kojih mogoče ali očetje so se borili na fronti in o kojih lojalnosti ni moglo biti nobenega dvoma.

Jaz sam kot vsi ostali nistem imel niti najmanjšega suma, da ni vse kot je bilo videti. Če bi ne bilo slučajne pripombe iz ust te Angležinje bi se najbrž vrnil v Bordeaux, ne da bi našel, kdo pošilja informacije iz Biarritza.

Nekega dne, ko smo sedeli na obrežju, je prišel nek kratki in debel Francoz, da skoči v morje. Imel je kopalno obleko z rdečimi mišimi progami ter v resnici predstavljal kaj komično figuro. Angležinja je v španskem jeziku pripomnila nekemu prijatelju, da izgleda ta Francoz kot kak kaznjenež. Jaz sem se nasmehnil. Angležinja je to zapazila ter me vprašala, če govorim španski in ko sem povedal, da znam španski, se je razvila konverzacija o jeziku.

Najla sva, da jih zvana nekaj skupno, a nato je rekla ona na nekak način: — Jaz pa vem za

svemite jih, cenzurirajte jih zame ter jih pošljite z ameriško pošto v Pariz. To mi bo prihranilo najmanj dva tedna časa. Se eno uslugo, gospod oročnik. Ker želim še nadalje ohraniti najino znanstvo, vas prosim, da mi pišete ob priliki. Po vojni bi rada videla, da me obiščete na mojem domu v Angliji.

Povelja so povelja in nikdo ne sme podpisati pisma kot cenzuriranega, dokler ga ni prečital. Korrespondiranje s tuji je tudi prepovedano. Kdo pa bi mogel imeti na sumu tako očarljivo žensko? Razventega pa je bila to kaj mišljiva ugodnost in ona je bila tako prijazna proti ubogemu poročniku, ki je bil tako daleč od doma! Vsled tega se poročnik ni pokoril poveljem radi te ženske.

Prišel je čas odhoda in vsi smo šli na postajo, da se poslovimo od poročnika. Na postaji mu je špijonka rekla, naj gotovo odda pismo v Pariz. Ko je vlak odšel, je nekdo predlagal izprehod na obrežju, a jaz sem hlinil glavobol ter se vrnil v bolnico.

Kakorhitro mogoče sem telefoniral v urad v Bordeaux ter naročil enemu svojih častnikov, naj počaka na vlak ter aretira poročnika. To se je zgodilo in poročnika so preiskali ter odvedli v sobo v hotelu, kjer ni mogel stopiti z nikomur v zvezo. Poznejša preiskava je pokazala, da je bil poročnik popolnoma nedolžen ter da ni bil v nobeni zvezi z žensko, a iz strahu, da bi mogoče telefoniral špijonki v Biarritz, smo ukrenili vse, kar je zahtevala večja varnost.

Vse njegove listine so mi poslali s posebnim slom, ki je prišel z motornim kolesom. Še predno se je prebudi ženska naslednje jutro v svojem sladkem sna, smo imeli v rokah polne dokazne njene krivde. Mesto zadolžnice je dala poročniku tesno popisane pole s poročili v tajni pisavi. Pismo je bilo sprva nečitljivo, a kmalu nato smo spoznali, da je sporočala ženska informacije, katere si je zagotovila od častnikov glede moči, postojank in premikanja naših čet.

Konečno smo sklenili, da je absolutno potrebno, da so naši dokazi nepobitni, kajti ta ženska je bila Angležinja in njena kazen je bila smrt pred oddelkom vojakov v slučaju, da je spoznana krivom. Ne mogel bi pričati, da je bilo to ono pismo, katero je dala ženska poročniku. Vsled tega smo sklenili dobiti še boljše dokaze o njeni krivdi predno jo aretiramo. Potrebno je bilo, da ni nobene vrzeli v verigi dokazov, kajti francoska postava določuje, da sme človek, ki je bil po nedolžnem obtožen, zahtevati odškodnino. Jaz pa nisem hotel involvirati Združenih držav v tako pravdo.

Par dni pozneje se je omenil, da moram oditi v Bordeaux, da potegnem svojo plačo, kajti nikjer v bližini ni nobenega finančnega častnika. Vprašal sem, če morem izvesti za njo kaka naročila. Da la mi je več naročil in med njimi tudi to, da naj izvem, kdaj bo prišel admiral X. z naslednjim oddelkom ladij iz "držav".

Admiral je moj osebni prijatelj, — je rekla, — ter mi je obljubil zadnjičkrat, ko je bil tukaj, da bo prišel v Biarritz na par dni odpokoja. Zelo rada bi vedela, kdaj bo prišel, da lahko odredim vse potrebno ter mu grem v Bordeaux nasproti. Mogoče bi me niti ne obiskal kot je obljubil, razven če ga osebno povabim. — To je zvenelo povsem prepričevalno.

Obljubil sem dobiti za njo to informacijo ter odšel. Ko sem se vrnil, sem jo ponovno prosil, da obvaruje tajnost ter ji rekla, da bi bil lahko stavljen pred vojno sodišče te ustreljen, če bi se kdaj izvedelo, da sem ji dal informacije glede prihoda admirala z ladjami. Nato sem ji povedal kdaj bodo prišle ladje ter ji tudi pojasnil, kako vlečemo za nos podmorške čolne s tem, da vozimo po gotovi črti. Vse te informacije so bile seveda zlagane od pričetka do konca.

Dva dni pozneje sem dobil brzojavko (naročeno od mene), naj vrnem karo v garžo v Bordeaux ter se zglasim v službo pri prvi armadi. Očena sem dobil dva dni dopusta. Pokazal sem to brzojavko "častni" ter obdržal svojo

NC-4, KI JE PRELETEL OCEAN, BO RAZSTAVLJEN V NEW YORKEM CENTRAL PARKU.

jo nesrečo, da moram zapustiti tako prijetne ljudi. Ona je takoj priredila zame poslovilni večer. Svojo karo sem poslal naprej v Bayonne s poveljem, naj čaka na moj prihod.

Na določeni večer sem prišel na njen dom in ona je tudi mene odvedla v salon ter mi povedala isto povest, katero je povedala poročniku, — o zadolžnicah, bankirjih v Švici in tako dalje. Sklenil sem preiskusiti jo še nadalje ter ji ponudil posojilo, a ona je izjavila, da ne potrebuje denarja. Sprejel sem pismo in da od pravim slednji sum, sem vzel perot ter zapisal na pismo: — Passed as censored — in spodaj svoj čin in ime.

Prišel je čas odhoda in vsi smo se spremenili na postajo. Mesto da se peljem v Pariz, sem izstopil v Bayonne. Tam je čakala moja karo in ob dveh zjutraj sem predložil francoskim oblastim vse dokazne njene krivde. To sem moral storiti, kajti vse aretacije v Franciji mora izvršiti francoska policija.

Pismo, katero je dala meni, je vsebovalo informacije glede admirala, katere sem ji dal. To pismo obnem s pismom, katero je dala poročniku, je nudilo zadosten dokaz o njeni krivdi. Francoske oblasti so takoj aretirale žensko. Ni se mi zdelo primerno biti navzoč pri aretaciji.

Ker je bilo mogoče, da bo skušala izvršiti samomor, smo jo držali strogo zastraženo, kajti hoteli smo dati svarilen vzgled drugim špijonom. Prevedena je bila v Bordeaux na obravnavo in dokler ni stopila meni nasproti v sodišču, je bila popolnoma prepričana, da bo oproščena. Celo njeni prijatelji v Biarritzu so se zbrali ter najeli najboljšega odvetnika v Bordeaux, da jo zagovarja ter izjavljali, da je francoska tajna služba zopet napravila napako.

Ko je angleška vlada izvedela za aretacijo, je poselga tudi ona v zadevo ter stavila na razpolago nadaljne dokaze. Ko sem ji stopil nasproti v sodišču, — in takrat je prvič izvedela, da sem zvezan s slučajem, — je spoznala, da je njena igra izgubljena.

Posebnost francoske postave je, da sme jetnik dražiti pričo v sodišču. Ko sem prišel torej v sodišče, mi je priredila sprejem, katerega ne bom nikdar pozabil. Obravnava je bila zelo kratka. Spoznana je bila krivim ter obsodjena na smrt.

Čeprav sem vedel, da je ona odgovorna za smrt marsikaterega našega vojaka, mi je bilo vendar žal zanj in skušal sem napraviti njene zadnje dneve tako prijetne kot je to mogoče vspriti takih okoliščin. Vsi njeni prijatelji so ji zapustili in nikogar ni imela, razen katerega bi se obrnila v svoji veliki stiski. Ona pa je zavrnila vse moje ponudbe ter tudi ni hotela govoriti z vojaškim kaplanom, katerega sem ji poslal. Nekega jasnega poletnega dne, ob šestih zjutraj so jo priveli na dvorišče ječe ter postavili pred zid. Zadonelo je povelje: — Ogenj! — in pljčala je ceno, dočim je bil njen delodajalec na varnem v Berlinu.

Pozneje sem izvedel njeno povest od njenega prejšnjega moža, ki je bil tako dober, da je prišel ter skrbel za pošten pogreb naše ženske.

Prihajala je iz visoko spoštovane družine ter se poročila z nekim armadnim častnikom. Bila je to ponovitev stare, prastare povesti. Ni mogla prenesti dobro urejenega, mirnega življenja in nekega dne jo je našel mož z nekim drugim človekom. Ločil se je od nje, nakar je odšla ona v Pariz, kjer je živela nekaj časa. Ruski car, ki je vedno iskal take ženske, jo je kmalu vzel v svojo službo in tako je postala članica njegovega osebnega špijonskega štaba ter izvrševala svoj posel v Parizu. Denar pa je dobivala preko Švice.

Ko je izbruhnila v Rusiji revolucija je izgubila svoje mesto in odšla je v Švico, da dobi denar. Tam so jo iztaknili nemški špijoni, vzeli v službo ter poslali v Biarritz, da se pridruži tam Bolo paši. Nastanila se je v krasni vilici ter sodelovala z Bolo pašo, dokler ni bil slednji ujet.

Ko smo otvorili mi bolnico, je bila ona zelo uspešna voditeljica komiteja, ki je zabaval naše častnike. Na ta način si je zagotovila veliko dragocenega informa-

cijskega materiala za nemški generalni štab. Kot svoje sle je vedno uporabljala ameriške častnike, ki so se vračali preko Pariza na fronto. Nikdo ne bo nikdar izvedel koliko škode je napravila, predno se je ujela v zanjko ameriške inteligence službe.

Slovo poveljnika R-34

Poveljnik angleškega vodilnega balona R-34 se je v svoji poslanici zahvalil Ameriki za sprejem.

Malo predno se je R-34 dvignil v zrak na svojem povratnem potovanju v Evropo, je rekel major Scott poveljnik vodilnega balona naslednje:

Zahvaliti se hočem ameriški javnosti za sprejem ki nam ga je priredila Amerika tukaj. Priprave armade in mornarice za naš sprejem bi ne mogle biti boljše.

Možje, ki so imeli v rokah naš zrakoplov, so kazali inteligenco, ki daleč presega inteligenco vseh

vojakov, kar sem jih videl dose-daj.

Armadni in mornarški častniki so bili dvorljivi nad vso hvalo Ameriško občinstvo je pokazalo zanimanje za R-34, ki pomeni po mojem mnenju veliko v napredku in razvoju aeronavtikke tako v vojaškem kot trgovskem zmišlju.

To zanimanje pa kaže nadalje močno prijateljstvo, ki obstaja med obema narodoma. Vse to me je presenetilo ter tudi vse druge člane posadke. Nikjer drugod nisem še videl kaj takega. Vaša gostoljubnost ni poznala meja, in če ne bi bil odgovoren za njegov varen povratek, bi ostal tukaj veliko dalje. Kljub temu pa hočem priti nazaj. Vrnil se bom, četudi z navadnim parnikom. Vrjetno pa je, da bom prišel na še veliko večjem in bolj presenetljivem, zračnem parniku ter zopet obiskal Ameriko.

Vem, da je še veliko drugih vezi, ki vežejo Anglijo in Združene države in tem vežem je bila dodana sedaj tudi zračna vez. Dejstvo je, da se homo v bodočnosti še veliko bolj poznali drug drugega kot se poznamo sedaj, in to me danes zvečer nad vse veseli. Hvala vam, Amerikanci. Sprejeli ste nas, kot ste se borili.

Dejstvo, da je mornarški departament Združenih držav kupil za posadko angleškega vodilnega zrakoplova R-34 rum, katerega državljanji Združenih držav ne smejo kupovati zase, je le ena izmed številnih absurdnih in ponižujočih situacij, na katere se mora dežela pripraviti pod režimom noreev in fanatikov. ("New York Evening World").

HARDEN NE BO PISAL O KAJZERJU.

Berlin, Nemčija, 10. julija. — Maksimiljan Harden je objavil, da je odklonil veliko svoto, ki mu je bila ponudena, če spiše povest za kinosliko, ki bi slikala kariero prejšnjega nemškega kajzerja. Harden je izjavil, da mu zasedaj še ni treba stopiti med kinogralce.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKEI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Vestno zdravilo dela čudeže.

Trinerjeva zdravila uživajo že 30 let nenavadno zaupanje. — In to čisto po pravici, kajti vestnost izdelovalatelja dobiva zaupanje in poslopienje pri kupcih. Zdej je bilo potreba nekoliko zvišati cene. — Mi smo se dolgo časa zoperstavljali naraščanju cen vseh potrebnih in razpošiljanja, toda novi vojni davki so nas prisilili nekoliko zvišati cene. — Vsak prijatelj Trinerjevih zdravil bo izprevidel, da mora tudi lekarnar plačati več, če smo mi prisiljeni plačati več in da se temu na noben način ni mogoče izogniti. — Toda izvrstna kakovost in pristnost Trinerjevih zdravil bo v polni meri zadostila vsakega odjemalca.

TRINER-JEV ameriški Elixir grenkega vina

Ima valed tega tako izvrstne uspehe, ker povzroča, da izgubi bolezen svoje izvore. Devetdeset odstotkov vseh bolezni ima izvor v želodcu. Trinerjev Ameriški Elixir očisti želodec in odstrani iz črev vse zastarele stvari ter strupene substance, ki so izvor uničujočih bacilov, ter uničujejo redn odelovanje črev. V Trinerjevem zdravilu ni nobene kemikalije, pač pa samo izvrstna grenka zdravilna zelišča in rdeče vino. Pri zaprtju, neprebavi, glavobolu, migreni, nervoznosti, splošni oslabelosti ter pri posebnih želodčnih slabostih, pri premeni življenja žensk ali pri najnarrjih in drugih delaveih, ki vdihavajo pline, se ho vsakdo lahko prepričal o učinkovitosti vrednosti tega zdravila.

V vseh lekarnah.

TRINERJEV LINIMENT

prodre vedno v pravi sedež bolezni in vsled tega je pri revmatizmu, nevralgiji, revmatičnih boleznih, okorelosti udov itd. njegova pomoč hitra in uspešna. Nadalje je tudi izvrstno sredstvo proti invinjenju, napetosti, oteklina in po vdriganju mišic, po kopeli nag odstrani vso utrujenost. V vseh lekarnah.

TRINER-JEV ANTIPURIN je zelo uspešno in pomirjujoče anti-septično sredstvo za splošno notranjo uporabo. Uporablja se za gubljanje, ispiranje ust, ispiranje ran, uljes itd. V vseh lekarnah.

Zadnja najvišja odlikovanja podeljena Trinerjevim zdravilom na mednarodnih razstavah: Zlata Svetinja — San Francisco 1915, Grand Prix — Panama 1916.

JOSEPH TRINER,

Manufacturing Chemist,

1333-1343 SO. ASHLAND AVE.

CHICAGO, ILL.

STRAHOVALCI DVEH KRON

IZGODOVINSKA POVEŠČE
SPISAL FRANJO LIPIČ

XII.

Odkada su Mletci sagrađeni, Nije lipa vojska sakupljena, Sto je vojska dužda mletčkoga Vrine rata Cipra nesrećna: Dvi stotine tapanih galija, Dvajest i pet velikih džemija, Od ločina zemlje vitezovi: Od Mletaka bane Veniere, Od Genné Darja Andrija; A od Spanje Ivane generale, I od Rima Kolona princepe; Od čijeje zemlje Sicilije Sitali bane Kardon generale. Kapetani, vlastela mletčka, Kavaliri, gospoda mletčka Od velika roda i plemena, Sve to trče, da Turčina sije.

Hrv. narodna.

V dnevih najvećih bojov na Cipru je v Benetkah umrla po delu bolanjan dož Peter Lorendan. Obžaloval je to en sam mož, in sicer vojni minister Zeno, ki je za vladanja Petra Lorendana imel vso oblast v rokah. Nesrečna vojna na Cipru je pripravila Zena pelagom ob vse razupanje pri mletčkih benetških nobilih (plemih), in ko so volili novega doža, so poglavito gledali na to, da izbere moža, ki ne bo splošno ozidje v Zenovih rokah.

Novi "princepe della serenissima repubblica", Luigi Mocenigo, je sicer pustil Zena na svojem mestu, kajti Zeno je bil najposposnejši organizator in diplomat, kar jih je tedaj imela benetška republika, toda odločilnega vpliva, kakor poprej, ni zdaj Zeno nič več imel.

To se je pokazalo pri velikem in odličnem vprašanju, kaj naj republika stori proti Turkom. Zeno je zastopal mnenje, da naj republika zbere kar mogoče največ ladij in obtem kar mogoče največ vojskava ter naj potem poskusi pri zavzeti zopet Ciper. Nasprotnik pa je dož Mocenigo zastopal mnenje, da mora republika čim prej premagati turško brodogradje, češ, potem se kako ukrene, da si zopet pridobi Ciper. Zeno je sodil, da se to ne posreči, ker lastna benetška mornarica ne bo zadostovala, na zavzemanje pa se ni zanesel. Mocenigo je temu nasproti trdil, da se zavzemniki ne bodo izneverili republiki, če se doseže le ena velika zmaga nad turškim brodogradjem. Zeno je svaril republiko, češ, ako ostane Ciper v turških rokah, ne bo vojna, prej konca, dokler Turki ne bodo vzeli Benčanom vseh kolonij. Mocenigo pa se je temu posmehoval.

Obveljalo je seveda mnenje dože Moceniga, tekmo sto let pa se je izkazalo, da je imel Zeno prav, zakaj uresničilo se je vse do ptičje, kar je preokoval.

Zgradba novih ladij je hitro napredovala. Republiki se je po Zenu sprijetnosti posrečilo, skleniti zvezo s papazem, s Španjo, s Sicilijo, z republiko Genovo ter z Maltezi. Benetška republika je imela zdaj na razpolaganje velikanstvo brodogradje in vsa Venecija je zdaj vsrkala veselje, trdno prepričana, da bo ta mogočna mornarica zanesljivo uničila turško brodogradje, toliko bolj, ker so bili zapovedniki te mornarice najslavnijši admirali tiste dobe: Sebastijan Venier, poznejši dož, Andrej Doria in don Juan d'Austria.

Po zavzetju Famaguste je turško brodogradje takoj krenilo proti severu. Zdržalo se je s popolno novim brodogradjem, ki je prišlo iz Carigrada. Zdaj je šlo to brodogradje 250 ladij, ki sta jim zapovedovala admiral Uluzzi ter Piali.

Z brodogradjem Piali paše je hitela od Cipra ozka, lahka jadrenica, na kateri so se vozili sami srečni ljudje, vojvodinja Asunta in plemić Kržan, Tomo in Mara, zapovedoval pa je ladji kapitan Desantič.

Močno so zagrmeli njeni topovi v slavo in z admiralske ladje je zagrmel odgovor.

— Težko mi je pri sreč, je rekla vojvodinja Asunta, ko je turška admiralska ladja izginila v daljavi. Spominjam se tistega dne, ko sem oblečena kot ciganka bila pripeljana na Palijsko ladjo. Tedaj mi je povedal Piali, da odrine po zavzetju Famaguste proti severu, da napade Dalmacijo in njene otoke, da poruši in opustoši vse, da porabi in pomori vse. To bodo strašni dnevi za tiste ljudi.

Piali paša je svoje grozne obljube le prenatanko izpolnil. Zavzel je in opustošil Dalmacijo, zadnje benetško postojanko v Albaniji, podrgel Kotor in se pripravil za napad na Korčule ter na Lošinj, ko je dobil vest, da je brodogradje benetške republike in zavzemnikov zapustilo pristan ter da gre proti turškemu brodogradju.

Obtem pa je prišla od juga vest, da je kralj Gjajič s svojimi stotnicami, sicer jako malimi, ali hitrimi in trdnimi ladjami na poti, da napade turško brodogradje od južne strani. Turki so sprevideli, da bi lahko prišli med dva ognja ter so se vsled tega nemudoma umaknili proti jugu.

Ločivši se od turškega brodogradja, je Desantičeva jadrenica krenila proti vzhodu. Zgodilo se je to na željo vojvodinje Asunte, ki je hotela izvedeti, kaj je z njenima malima bratoma, katerima se je živela s tem, da se je poročila z Ladislavom Gjajičem. Da je čče, stari vojvoda Dall Ferro, še vedno v ječi v Benetkah, to ji je bilo znano, saj ji je to sporočil kapitan Desantič. Kaj je z bratom, tega ni vedela.

Z obiskom na otoku Antikitera je imela pa vojvodinja Asunta še drug namen. Hotela si je preskrbeti sredstev, da poskusi osvoboditi svojega očeta iz benetške ječe. O tej svoji drzni nakani ni govorila doslej z nikomur, niti s Kržanom. Hotela je vzeti nase vse nevarnosti, toliko bolj, ker bi Kržan zadel vse druge posledice kakor njo, če bi se osvobodjenje vojvode Dall Ferro ne posrečilo. Pred vsem je bilo treba izdatnih sredstev in teh ni mogla dobiti drugod, kakor v očetovem gradu. V skriti kleti tega mogočnega poslopja je imel vojvoda Dall Ferro shranjene silne zaklade in edino Asunta je vedela, kako priti do njih.

Po nekajurni vožnji je Desantičeva jadrenica dospela v bližino Antikitere. Kako se je razveselila Asunta, ko je zagledala v daljavi obrežje, kako ji je trepetalo srce, ko je začela razločevati posamezne stavbe in je ležal pred njo mogočni, uprav kraljevski grad, v katerem je zagledala luč sveta in preživela najprejnejša leta svoje življenja. Ošla je je zavest, da je ta dom, da je ta otok njena domovina in to je vzbudilo v njenem srcu silno hrepenenje, da bi mogla ostati tu. Toda spoznala je, da mora to hrepenenje zadušiti, ker se nikdar ne izpolni. Na gradu je vzhajala benetška zastava in Asunta je vedela, da je Benčanke le z orožjem pregnati, če so enkrat kje razvili zastavo svetega Marka.

Desantič je vozil s svojo jadrenico okrog otoka toliko časa, da se je zamarilo, kajti treba je bilo opreznosti, da bi benetški vojski ne ubranili vojvodinje vstopa v grad.

Ko je bila noč, se je odpravila Asunta v grad. Poznala je na otoku vsako stezo, vsako drevo in vsak kamen ter je torej lahko prišla do paviljona, ki je ležal tik za gradom. Spremljal jo je Kržan. Iz paviljona so vodila posebna vrata v spodnje prazke prostore, kjer je bila na koncu dolgega hodnika tajna klet, ki ji ni mogel nihče videti, ker so bila vrata skrita pod tlakom.

Kržan je s svojimi mečem privzdignil kamen, ki je pokrival ta vrata, ter ga odvalil. Asunta je imela ključ od vrat in jih odklenila.

to majhno gorečo svetilko, ki jo je izročil Asunti, katera jo je kar močno hitro skrila ter potem odšla po lestvi v klet. Le za trenutek je svetilka vrgla medlo svetlobo po prostornem hodniku, potem je zavladala zopet tema.

Z mečem v roki in držeč nogo na kamnu, ki ga je bil odvalil, je stal Kržan na straži.

Naenkrat se je zganil in kri mu je zastala v žilah. Zaslišel je rahel šum. Zdelo se mu je, da sliši tike korake, kakor hodi žival, kakor zasleduje plen. Kdo more to biti? Kržan je spreletel grozen strah. Ni se bal zase, bal se je za Asunto. Če se ji ne posreči odnesti zakladov njenega očeta, je stari vojvoda izgubljen. A kaj storiti? V prvem hipu je mislil Kržan, da stori najbolje, če zapre v zakladnico vodoča vrata in zvaljanje tane. A če bi prišlo do boja in bi bil v tem boju ubit? Potem bi Asunta v zakladnici umrla lakote. Groza je pri tej misli stresla Kržana. Ne, si je rekel, izhod iz zakladnice mora ostati edini. Bolje, da dobe Benčanom ta zaklad, kakor da se zgodi Asunti kaká nesreča.

Zadržaje sapo, je Kržan prisluskoval. Nekaj trenutkov je bilo vse tih, potem pa so se zopet začeli rahli koraki.

— Naj bo šlovek ali žival, si je rekel Kržan, nasproti mu moram iti.

S previdnimi koraki, stopajoč kar mogoče tiho, je šel po hodniku. Hotel je priti do ovika, kjer se je hodnik razdelil na vse strani, ter tam počakati, kdo da pride.

Se predno pa se je Kržan do tja priplazil, se je posvetilo na hodniku. V istem trenutku je tudi že planil velikanski pes proti Kržanu. Na srečo je držal Kržan svoj meč v roki. Nastavil ga je in ga pso, ki ga je hotel zgrabiti za vrat, potisnil v život. Pes je neznanost zaječal in padel na tla.

Uprav tedaj pa se je na hodnikovem ovinku prikazal velik mož, držeč v eni roki svetilko, v drugi meč. Čul je, kako je pes zaječal in kako je nekaj padlo ob tla, zato je hitril korakov priskočil bližje.

— Vdaj se, meč iz rok, drugače te ubijem!

Kržan je bil že svoj meč potegnil iz psa, ki ga je bil skozinsko predrl. Odstopil je za korak in se postavil v bran. V tem hipu je pogledal svojemu nasprotniku v oči.

— General Della Croce!

— Da, jaz sem general Della Croce, provedor na tem otoku. A kdo si ti?

— Prepovem si, da bi me tikali! je zaklical Kržan. Sicer pa sva stara znanca ter imava poravnati stvar račun. Jaz sem plemić Andrej Kržan.

Zdaj je bil presenečen general Della Croce. Tako je bil presenečen, da mu je kar sablja omahnila.

— Ni mogoče, ni mogoče. Vi tu, plemić Kržan, Nene!

Vendar je pri teh besedah general dvignil svetilko in posvetil na Kržana. Dolgo ga je gledal in zmaljeval z glavo.

— Res ne vem — lahko da ste, lahko da niste. A kje je vaš spremljevalec? Videl sem, spremljate se po vrhu, dva človeka, ki sta se vtihtopila v paviljon. Kaj iščete v nočnem času v tem gradu?

— Ne bojte se, gospod general! Plemić Andrej Kržan ni ter ne bo nikdar storil nič nepoštenega.

— To mi ne zadostuje! je ogorjen vzkliznil general. Jaz sem danes gospodar v tem gradu in vedeti hočem, čemu ste se vtihtopili. Spremljate se po vrhu, sem videl dva človeka, ki sta se spila v paviljon, zato sem jima sledil. Kje je vaš spremljevalec, plemić Kržan?

— Stari računi se prej pravnajo kakor novi! je zaklical Kržan. Ker si ni vedel drugače ponagati, kajti lagati ni hotel, rečnice pa ni smel povedati. Saj se tedaj že spominja, kaj ste mi obljubili v Benetkah. Rekli ste, da mi daste zadostno tiho trenutek, ko se prvič zadržim. S svojo častno besedo ste mi to obljubili, general Della Croce. Izprijalo stoji

Komfort za noge.

Ako so vam ranjene noge ali se vam pote ter na ta način povzročajo občutna bolečina, ki jo in ustvarjajo srbenje, ako nabreknejo noge v čevljih in rane povzročajo pri hoi trpljenje, na cagaj 4. Dobite pri Vašem lekarnarju

Severa's Foot Powder

(Severa's Pršek za noge) in komfort za Vaše noge bo zagotovljen. To je pristen pršek za noge. Malo posutega prška med prsti in na vrh ter podplat vsake jutro in nekoliko v vsak čevlji ali nogovico povzroči čisto. Cena 25 centi in 1c davka.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

obljubo, sicer vas moram smatirati za strahopetca, ki ni vreden, da je general benetške republike.

General Della Croce se na te besede nekaj hipov ni gnil, kakor bi bil okamenel, potem pa je ohesil svetilko na klin v zidu ter odložil svoj plašč.

— Jaz ali vi, plemić Kržan — eden naju obleži tu, a žal bo ali meni ali vam, kravato žal.

Kržan si teh besedi ni znal tolmaiti, pa tudi ni vprašal pragačila. Postavil se je za boj. Isto je tudi storil general Della Croce. Miza sta se prekrizala.

— Ena — dve —

— Ne — ne — nazaj. Andrej! je v tem hipu zadonela iz ozadja in kakor blazna se je Asunta zapodila med nasprotnika.

— Andrej, kaj ne veš, da je to tvoj stric? Ali si blazen? — In vi, general Della Croce, kaj ste se pozabili, da je Kržan vaš nečak?

(Tride 2.)

Pismi iz domovine

Frank Istenič v Clevelandu je dobil od svojega brata naslednje pismo:

Vrhnik, 18. maja

Dragi brat!

Po dolgih štirih letih sem zopet začel tvoj glas. Prav z veseljem sem sprejel tvoje pismo. Jaz sem bil štiri leta pri vojakih. Najprej sem bil v Galisiji, potem pa pri Gorici, nazadnje pa v Tirozah. Eno leto sem bil pri poljski žandarmeriji v Udnuh. Jaz sem se dosti srečen prišel domov Borštarijev Nae — nima noge, Francej je mrtel in Janez je vjet na Italjanskem. Mudeleze Mila je tudi mrtel. Od Cankarjevega Jožeta se nič ne ve. Celo knjigo bi izpolnil, če bi hotel povedati, kaj se je zgodilo v teh strašnih letih. Županov Jaka in Janez sta tudi vjeta na Italjanskem. Miki je umrla za špansko boleznijo. Franca se je omožila. Otokovka Mizi je tudi umrla za špansko boleznijo. Mrtva sta tudi Krasč in Košuta. Bosnarjev Tine bo šel sedaj k Franeku za tamledeza. Lorenčeva Anka je še vedno doma. Ali kaj veš za Matveja? On mi še nikdar ni pisal.

Lep pozdrav od vseh skupaj.

Tvoj brat

Mary Kržišnik v Shebovganu, Wis., je dobila od sestre sledeče pismo:

Gardarevec na Krasu,

9. junija 1919.

Draga sestra!

Troje pismo sem prejela in smo se ga vsi močno razveselili. V resnici mi še ni dobro edel, ko so v Jakovčiji poprej znali nego mi. Tisti vjak je pri meji, na katerega je pismo prišlo, pa je povsod poprej pokazal. Pa naj bere kdor hoče, samo da je prišlo.

Veseli nas, da ste še vsi živi in zdravi. Mi smo zagotovo mislili, da niste že vsi živi. Hvala Bogu, da nas je skozi ta strašni čas tako čudovito prehranil.

Bolniki o bile tudi tukaj in je umrlo mnogo ljudi. Pri Jerneju je umrl en fantek 4 leta star in pri Klančarju tudi edca. Jaz sem bila bolna ravno v postu, pa mi je bilo že vseeno; ne ni brigalo dosti ne za žviti ne za umreti. Korčeva teta je umrla, menda za špansko boleznijo. Vrbančev stric tudi je pred dvema letoma v Jakovu se ne ve nič od Jurjvih dveh, od Toneta in od Janeza. Gotovo sta padla na bojišču. Šunk je umrl. Čla je pa klinč od cerkve v postu. Niti postira ni za do-

Preskrbam Potni List Pašoš

Rojakom po celi Ameriki. Pišite na

MATIJA SKENDER

JAVNI NOTAR

ZA AMERIKO IN STARI KRAJ

5227 Butler St. Pittsburgh, Pa.

prezela je možurina. Pa vsaj bi mi treba zvopiti, saj so nam vse nove pobrili. V Gardarevcu imamo se enega, ker so njegovi starosti priznani. V Jakovu nima niti, v Plemini najmanjšega. Ki zvonijo kakor zra toče. Vse je slo: zvonovi, kotli žlice, noži. Vse so potrali. Ali mi nismo dali smo skrili, pa imamo še sedaj hotel. Menda je padel tudi Majer. Kolarica je kupila enega malega od vojakov (namreč otroka). Kolar je bil tudi v vojni, pa ni nič hudega. Nadalje imajo otroke: v Lajal Kovačeva Franca in Bolečka. Japavčeva v Jakovčiji, Lebanka in Finečka na Ravniku. Tam je bila vojna zabava. A samo te, še mnoge drugih se je izpričilo. Sedaj se sliši, da pridejo mladi Lah čez nekoliko časa. Njim je vse dobro. Že tako so med nami mladi Rusi, Madžari, Čehi in zdaj pridejo še Italji. Za obleko ni res take revščine kakor krčijo čepi: Kupilo se je res mi, a so bile vsake sorte deke, celtno in druge vojaške reči na razpologo v pohi tarci in čevlji tudi, kdor jih je hotel, kramu jih je pa čevljar delal se bili pa dragi, od 400 do 500 kron: pa še vse drugo, moko, jajca itd. Mi nismo nič huse. Jaz imam še 3 pare za v cerkev, smo pred dražnjo kupili, ali sem jih jako uradila; imam tudi dva para kmečkih za delavnik. Obleke se eno leto ni dobilo druge kot svilene. Za troke so bile vse stare kile dobre. Sedaj je je pa vse polno, ali draga je. Jaz sem kupila dva metra blaga za eno kiko po 80 kron meter, 160 kron brez dela. Kotečina je po 20, 22, 24 kron meter. Sedaj je sploh vse še jako drago. Trami so po 7 kron kukik pa mi že zelo vojno ne tešemo nič. Pravički 7 tednov stari so po 600 do 700 kron. Jajca 2 za 1 lito, to je vsako 1 krono. Mleko 2 kroni liter. V mestu so v resnici težko iznajati, nam pa ni bilo potreba kupovati, pa saj nam tudi niso dali. Življenje se je tudi delilo po prijateljih, ne po potrebnih. First v Hlanini je bil pri vsaki reči prvi, čeprav ni bil potreben.

Ti pišeš, da ste imeli društvo, da ste skladali za bedne. Ali si ne umna, da daš dolar? Rajše bi kupila igrač Stankotu zakaj predno pride do tistega, ki je potreben, ni nobene reči več. To ti je sama gojtnja. Saj jaz jih nisem prosila nobeno reč, ampak sem videla, kako je.

Franca ni bil ramen, ampak lačen. Pred tremi tedni je avtomobil povozil Štofučevoga Toneta; bil je na mestu mrtel. Ti avtomobili vozijo z vso paro, zgodi se mnogo nesreč. Krave imamo 4 in enega junca ter dva prašiča. Volov nimamo nič. Ko so se Avstriji umikali, se je vse dobilo, kar se je hotelo, ali mi nismo kradih. Dva zaklaja bele moko smo kupili, pa je bo zadosti, saj imamo še sedaj 10 mernikov pšenice, 25 tritice, 2 riza in sploh vsega. Leto 1917 je bilo najhujše; pridelali nismo, dati pa tudi nam niso, češ, naj Slovenci pokrepaajo, pa le še nismo. Bila je le en mesec mizerija, potem je bila pšenica zrela, pa je lakota minila. Jedli smo pa tudi trd kruh, za zobe polomiti, pa zelen krmur je bil tudi dober. Vojakov je bilo vedno dosti. Kuhale sem se podčastnike, pa smo dobili, kar smo hoteli, mčke, sladkorja itd. Meso je sedaj 20 kron kila. Mi ga ne kupimo, imamo dosti kokoši. Pri Moltovih so vsi zadržani, samo tisti, ki je bil v vojni, je bil hudo ranjen in je umrl na Dunaju v bolnišnici.

Jaz li rada pisala vsem bratom, pa mnogo rajše pišem sestri, ker mi je lažje. Prvim te, ko prebereš, daj jim brati, saj je za vse. Jurjevi so mi naročili, da moram pisati, kaj je z Andrejem, zakaj jim ne piše nič. Pravijo, da je gotovo tudi ta umrl. Pišite, ako veste kaj za njega, jih jako skrbi. Jaka ne veseli, da ste bili tam, kaka so otroci kakor divji. Sedaj je bilo malo šole, pa dobi pogajanja. Jaz in Franca zdaj govorita že dobro italjanski, naski tudi se dogovoriva. Nemsko sem jako potrebovala. V tem času je vse dobro, kar se zna. Se bo kmalu vžele tudi tukaj, kako bo, saj se vedno lahko vrnete, ako se naše nade izpolnijo. Oče so jako nejevoljni; stari so, pa morajo krastati. Niti postira ni za do-

Tvoja sestra

Betina

Dom Kristofa Kolumba

Genova, je bolj trgovska kot umetniška, ne nudi toliko čarov, kot jih nudijo druga mesta, vendar pa ima mesto v svoji posesti veliko stvari, ki so vredne, da si jih človek ogleda.

Potem ko pride potnik skozi vojevodske palače, pride kmalu do št. 37 Vieo. Drito di Monticello, ki je spojena z imenom Kristofa Kolumba. Avtentično sicer ni mogoče dokazati, da je bil rojen na tem mestu, a tradicija trdi, da je bil rojen tam in da je preživel v dotični okolici svoja otroška leta.

Človek mora pozabiti na moderno Genovo ali na modernizirano Genovo, kajti ta cesta je še vedno jaka, kot je bila v časih Kolumba. Slična je dolgemu hodniku z nizkimi in umazanimi hišami na obeh straneh.

V tej sekciji mesta živi najbolj revni del prebivalstva mesta Genove. Na št. 37 pa ne stannje nihče, kajti hiša je posvečena spominom velikega moža, ki je razkril Ameriko.

Poslopje je deloma gotičnega sloga ter zgrajeno iz belega kamna. Okna v prvem nadstropju so visoka, a ozka. Na pročelju hiše je ploča, ki nosi naslednji napis v latinskem jeziku:

V tej hiši je preživel Kristof Kolumb svoja otroška leta in mladost.

BOLJŠEVIKI NAPREDUJEJO.

London, Anglija, 10. julija. — Sovjetne čete so začele prodirati ob severnem teku reke Dvigne, južno od Arhangajska. Po vročem baji so zavzele mesto Pošno. Njihov plen je dvesto jetnikov in 3 strojnih pušk.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA". NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

NAŠI ZASTOPNIKI.

kateri so pooblaščen pobirati naročnino za dnevnik "Glas Naroda". Naročnina za "Glas Naroda" je: Za celo leto \$4.00; za pol leta \$2.50 za četrt leta \$1.25.

Vsak zastopnik izna potrdilo za svoto, katero je prejel in jih roka kom priporočamo.

San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin

Denver, Colo.: Louis Andolšek in Frank Skrabec

San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin

Denver, Colo.: Louis Andolšek in Frank Skrabec

San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin

Denver, Colo.: Louis Andolšek in Frank Skrabec

San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin

Denver, Colo.: Louis Andolšek in Frank Skrabec

San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin

Denver, Colo.: Louis Andolšek in Frank Skrabec

San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin

Denver, Colo.: Louis Andolšek in Frank Skrabec

San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin

Denver, Colo.: Louis Andolšek in Frank Skrabec

San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin

Denver, Colo.: Louis Andolšek in Frank Skrabec

San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin

Denver, Colo.: Louis Andolšek in Frank Skrabec

San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin

Denver, Colo.: Louis Andolšek in Frank Skrabec

San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin

Denver, Colo.: Louis Andolšek in Frank Skrabec

Pueblo, Colo.: Peter Oulig, John Germ, Frank Janes in A. Kochevar

Salida, Colo. in okolice: Louis Castello

Somerset, Colo.: Math. Kernely, Indianapolis, Ind.: Alois Rudman

Clinton, Ind.: Lambert Bolskar, Chicago, Ill.: Jos. Bostič, Jos. Blis

Jos. Bevič in John Zalelet, Joliet, Ill.: Frank Bambich, Frank

Laurich in John Zalelet, Mascoutah, Ill.: Fr. Augustin

La Salle, Ill.: Matija Komp, Livingston, Ill.: Mich. Citrar

North Chicago, Ill. in okolice: Ant Kobal in Math. Ogrin

So. Chicago, Ill.: Frank Černa, Springfield, Ill.: Matija Barborič

Waukegan, Ill.: Frank Petkovšek, Franklin, Kans. in okolice: Frank

Leskovic, Frontenac, Kans.: Rok Firm, King, Kans.: Mike Pencil

Kittimiller, Md. in okolice: Frank Vodopivec, Calumet, Mich. in okolice: M. F

Kobe in Pavel Shalta, Detroit, Mich.: Paul Bartel

Aurora, Minn.: L. Perušek, Chisholm, Minn.: Frank Gorše, Jal

Petrie, Ely, Minn. in okolice: Frank Gouše

Jos. J. Peselj in Anton Poljanec, Eveleth, Minn.: Louis Gorše in Jurij

Kotze, Gilbert, Minn. in okolice: L. Vesol

Hibbing, Minn.: Ivan Pouše, Virginia, Minn.: Frank Hrovatich

St. Louis, Mo.: Mike Grabrian, Great Falls, Mont.: Math. Urli

Klein, Mont.: Gregor Zobeč, Covanda, N. Y.: Karl Sterniša

Little Falls, N. Y.: Frank Maslo, Barberton, O. in okolice: Frank Po

je in Alb. Poljanec, Collinwood, O.: Math. Slapnik

Cleveland, O.: Frank Sakser, Chas, Karlingar, Frank Meh in Jakob Res

IZ NIŽIN PARIZA

(LA JUNGLE DE PARIS.)

Francoski spisatelj Jean Ramessu.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

42

(Nadaljevanje).

— Kaj naj bi bilo to? —
— Veseli me obvestiti vas da vas bo republikanska vlada v priznanje vaših zaslug na literarnem polju v juliju odlikovala s izjemno častno legijo.

— Kaj pravite! — je vzkliknil stric, zardel ter vrge nagel pogled na Josette.

Mirambeau je zelo dobro vedel, kaj naj pomeni ta pogled. Dobri mož se je bal, da ni njegova nečakinja morda kaj izvedela o neumernih korakih, katere je bil vprizoril v zadnjih treh letih, da dobi to odlikovanje. Mladi ministerjalni uradnik pa je smatral za boljše varovati dostojanstvo dragega strica in vsled tega je nadaljeval resno z izbratom pooblaščenca države. — Minister me je vsled tega prosil, naj vas osebno obiščem vas obvestim o storjenem sklepu ter izvem, če vam je to odlikovanje tudi prijetno ali ne.

— No, — je odgovoril, — mogoče bi mi bilo ljubše dobiti križ iz roke Napoleona, a ker zavzema Lavardagnac v tem trenutku njegovo mesto...

— Samoposebi se razume, — je pripomnil Mirambeau, — da se vam ne zdi sedanja vlada povsem vredna...

— Prosim vas, kaj vendar mislite o meni! — ga je prekinil stric Feliks, ki je prijel Mirambeauja za obe roki. — Prav nasproti! Zahvaljujem se vam iz globoke srca. Kako ljubeznjivo od vas, da ste prišli sami! Ali je stvar popolnoma gotova?

— Popolnoma.

— Ter se ni treba bati nikakih neprijetnih presenečenj v zadnji uri?

— Imam besedo ministra.

— Dobro. Gospod Lavardagnac je poštenjak, na katerega se lahko zanesete. Takoj jutri ga bom obiskal ter se mu osebno zahvalil. In kar se tiče vas samih, moj dragi gospod Mirambeau, ne vrjemite niti besedice tega, kar sem prej rekel. Čeprav soglašajo vsi politični nazori se malo z našimi bomo v Chaumigny vendar vendar glasovali za vas, kaj ne Josette?

— Meni je prav, dragi stric.

— To je namreč najmanj petnajsto glasov. Že osobje na gradu je precejšnje in če se doda temu še najemnike, kmete, liferante in druge — in te bom ob priliki vse obiskal.

— Zelo ljubeznjivi ste, gospod Carlus.

— Vesel sem, izkazati se hvaležnega.

Živahno sta si stresla oba gospoda roke in nastal je odmor, tekom katerega je bilo čuti piskanje v sosednji tovarni.

Mirambeau in Josette sta se ozirala drug v drugega kot da hočeta priiti drug drugemu na pomoč.

— Sporočiti vam imam še nekaj, gospod Carlus, — je pričel Mirambeau in sicer s popolnoma drugačnim glasom. — Pri tem pa navzočnost vaše gospodične nečakinje zame velike važnosti.

Josette je zardela kot je zardel preje stric. Obenem je napravila par korakov proti Mirambeauju in oba mlada človeka sta si podala roki, v veliko začudenje strica Carlusa.

— Kaj pa še? — je vprašal ter se oziral izmenoma v oba.

— Se omo presenečenje, dragi stric, — je rekla Josette s čim glasom. — Upam, da vam bo napravilo prav tako veselje kot prvo. Jaz ljubim gospoda Mirambeau in on vrača mojo ljubezen...

— Kako!...

— ...in prosim vas, da mi napravite veselje ter prevzamete mesto priče.

Carlus je napravil skok kot da je padla granata pred njegove noge.

— Kaj mi besediš tukaj? — je vzkliknil ter na široko odprl oči.

— Resnico, častiti gospod Carlus, — je rekel Mirambeau, ki je popolnoma obvladoval samega sebe. — Imel sem namreč čast že pred več meseci seznaniti se z gospodično Carlus. Govorila sta ter mišla veliko število skupnih interesov in nazorov. Ljubezen je sledila tej medsebojni simpatiji in sedaj bo zakon posvetil to ljubezen.

— Zakon! — je vzkliknil Carlus s pretečim glasom. — Govorite, Josette kaj naj to pomeni. — Poročiti se hočete?

— Da, dragi stric — je odvrnila Josette, koje glas se je tresel.

— Vidva se hočeta poročiti?

— Da.

— Ti, Josette, hoči mojega brata Gregorja, ti se hočeš...

— Da, poročiti z gospodom Mirambeaujem, možem, katerega ljubim.

— Oh!

Ta "Oh" je zvenel kot pok balona, ki se razpoči. Nato je o mahnil stric Feliks na stol, na katerem je obsedel kot uničen. Za par minut je čul glasove Josette in Mirambeauja, ki sta mu naznanjala, da se bo poroka vršila dne 25. januarja. Vsaka beseda je bila polna povečala njegovo presenečenje. Jezik mu je bil kot ohromel in z možganih mu je vrelo kot vre voda mlakuže, v katero je padel meteor.

Krog polčetrtne ure je videl, kako je stopil Mirambeau k njemu, mu ponudil roko ter rekel par prijaznih poslovnih besed.

Carlus je popolnoma mehanično stisnil ponudeno roko ter napravil nevede par korakov proti vratom, da spremi ven mladega moža.

Komaj pa je slišal korake Mirambeauja na dvorišču, ko se mu je vrnila zavest. Vzravnaval se je in s kričeim glasom, ki je zvenel po celi hiši, je zakričal:

— Josette!

Ta je ravno hotela oditi po stopnjicah navzgor, da obvesti teto in sestrične, ki so ostale zgoraj.

— Josette!

— Kaj pa je?

— Pojdi sem!

— Hočete govoriti z menoj? — je vprašala.

— Da, nekoliko.

Nevesta Mirambeauja se je za trenutek pomišljala. Nato pa je argla glavo nazaj ter odšla zopet po stopnjicah navzdol.

— Tukaj sem, — je rekla Josette, ki se je smelo ozirala v oči strica ter stopila nato v salon.

Devetnajsto poglavje.

BURNJE RAZPRAVE.

Stric Feliks je imel svoj govor zopet popolnoma v oblasti. Čeprav ni bil v navzočnosti Mirambeauja zmožen nobene besedice se je njegov duh čudovito osvetlil, odkar je odšel ministerjalni uradnik.

Pred tem bi imela kaka neopredeljena beseda lahko slabo po...

hen pogovor z Josette pa bo brez dvoma manj nevaren.

Medtem pa je imel stric Carlus tudi dosti časa za razmišljanje. Dosti mu je bilo sicer za to dekoracijo, a e neskončno več, da se Josette ne poroči.

Tudi za sličaj, da bi si Lavardagnac kljub dani besedi drznil zadrževati križ bo moral ta križ končno vendar pripadati osebi, kateri je bil namenjen. Poroka Josette pa je pomenila nasprotno za Carlusa nesrečo, katere bi se ne dalo več popraviti. Razblinjen bi bil nimbus, ki je obdajal hišo Carlusa. Nič več bi ne mogel nastopiti kot gospodar v Chaumigny ali na boulevardu Maillot. Pokopano je bilo upanje da bi mogel dobiti primerne snubače za gospodično Carlus, ki niso imele nikakega premoženja. Če pa ostane Josette neporočena, bi imele štiri sestrične, ki so bile vse mlajše pravice sanjati o sijajni bodočnosti. Kakorhitro pa bi postala Josette gospa Mirambeau bi te junakinje najbrž ne dobile nobenega snubača. Kaka nesreča za drage kontese! Ne, kaj takega se ne sme zgoditi! Cele na nevarnost, da izgubi križ, ne sme pustiti ničesar nestorjenega, da prepreči to poroko.

Tekom par minut, dočim je spremljala Josette Mirambeauja, se je prišel grof Carlus do najboljši logičnega sklepa.

Ko je mlada deklica zaprla za seboj vrata salona, je našla povsem izpremenjenega strica Feliksa, človeka živahnih kretenj ter bolečih pogledov.

— Sedi semkaj, — je pričel.

(Dalje prihodnjije.)

Slovenske novice

Cleveland, Ohio

Dne 6. julija zjutraj je umrl po dnevnih boleznih rojak Andrej Svigelj, star 56 let, doma iz Cerklje. Tu zupustu sina Johna, ki je pred par dnevi odšel v Pensilvanijo, ter stricu Antona Mestek in Jakobu Svigelj. Pokojni je nameraval iti v staro domovino, ker si je upravljal za to pot že zadnja par meseca. V soboto 5. jul je dobil obvestilo, da naj bo pripravljen v nedeljo zjutraj, ker je ladja pripravljena in da odidejo proti domu tekom tega tedna. V soboto popoldne se je čutil precej slabega, nakar ga je peljal njegov stric Anton Mestek v bolnišnico, kjer so mu povedili, da le še ozdravel. V nedeljo zjutraj pa je že izdihnil. Pokojni zapuščina v stari domovini šestoro otrok in ženo, ki so popolnoma neopredeljeni.

Mike Vrček je dobil iz stare domovine žalostno novico, da je mati umrla dne 2. februarja 1919 v vasi Gerinavlj, fara Škočjan. V Ameriki zapuščina pet sinov in sicer Mihela, Jozefa, Franca, Lavdika in Clevelanda, Louisa pa v Dolenjskem v ssterem sorodniku. Dva rojaka v Clevelandu sta dobila pismo iz St. Ruperta na Dolenjskem v ssterem sorodniku. Dva rojaka v Clevelandu sta dobila pismo iz St. Ruperta na Dolenjskem v ssterem sorodniku. Dva rojaka v Clevelandu sta dobila pismo iz St. Ruperta na Dolenjskem v ssterem sorodniku. Dva rojaka v Clevelandu sta dobila pismo iz St. Ruperta na Dolenjskem v ssterem sorodniku.

Kjer ni sponzina, ni kesanja, kjer ni spoznanja, ni prevar. — Anton Medved

Kjer se pokazuje premoške osebne, bodisi v zasebnem ali v javnem življenju, povsod vidimo, kako se je skušajo drugi ostreti in jo zganjati. Isto velja tudi za socialno in državno politično življenje. Z vsakotno premoško se utegnejo interesi in moči drugih. Človeški naravi pa je tako prirojeno, da se skuša osvoboditi vsakterih spon, bodisi v družabnem, bodisi v državnem življenju. — Naši zapiski.

Kjer vlada strah, tam ni ljubezni.

Kadar mu strah preide, vidi bodeč.

sovražnik bode tvoj od drugih hujši. — Anton Medved.

Kaj se nebes pnc brez oblaka? Komu sijejo dnevi brez mraka? Oh, nikjer in nikomur!

Dokler se kri nam v žilah pretaka legajo megle na čelo, žalosti rosa oči nam namaka. — Anton Medved.

Kljubaj usodi, mi sam svoj bodi! Karkoli naj se ti zgodi, usode gospodar si — ti. si ti! Če res, če cel si mož, i svoj i nje gospod ti bode. — Usoda tvoja — to si ti! — Simon Gregorič.

"Knjiga življenja", to nam je priljubljena fraza: res: življenje je knjiga, a tudi knjige so življenje. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen.

Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen.

Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen.

Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen.

Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen.

Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen.

Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen.

Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen.

Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen.

Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen.

Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen.

Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen.

Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen.

Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen.

Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen.

Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen.

Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen.

Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen.

Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen.

Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen.

Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen.

Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen.

Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen.

Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen.

Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen.

Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen.

Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen.

Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen.

Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen.

Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen.

Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen. Knjige dajejo življenju naznovak in pomen.

Ko bi človek vedel, kdaj je njegovega življenja pomlad! — Kdaj? Ali tedaj, ko ti temni lasje senijo čelo, ali tedaj, ko ti beli sneg venca glavo? Včasih to ni sneg, včasih je to svet dežanje v zeleni loži. Kdaj je človekovega življenja pomlad? — Dr. Ivan Tavcar.

Ko brata alkohol potaplja v bedo, solidneč zanj ima le to besedo: Jaz zdravega počutim se pri vni. a ti, če nimaš nameti pogini! Razloček med obema ni tako neznan: Od vina prvi, drugi kruha je pijan! — Anton Medved.

Ko včasih se človeku kaže srca, že misli, da dobi bo hitre zlata, nasekrat ga ogoljufa bežeba. Bogčnost pa ima zaprla vrata. Zato gori naprej mu upa sveča, dokler ga ne zasuje v grob lopata. — Fr. S. Cimpelman.

Ko bi vine ne bilo, ej, ta bi bilo hudo! Kdo bi lajšal nam srce, ko bi bila nas gorje! — Dragotin Jesenko.

Ko človek izprevidi, da mu je tako usojeno, nemo in hladno gren se ne obotavlja ter ne misli ničesar. Čemu bi mislil, ko mora biti tako? — Ivan Loh.

VELIKA IGRALNICA ZAPRATA.

Bern, Švica, 9. julija. — Italijanska vlada je zaprla igralnico Ljansino Campione, katere vodstvo je profitiralo v par mesecih desetstisoč frankov. V zadnjem času se je vstrelilo več uglednih trgovcev ki so v igralnici zapravili vse svoje premoženje.

IŠČE SE

dobre dogarje, mammo zelo dober les in plačamo najvišje cene za franoske in Pipe doge.

Max Fleischer, 258 Lewis St., Memphis, Tenn.

Issem svojega strica ALEXA PLEDERER bil je v Pensilvaniji. Ako kateri rojakov ve za njegov naslov, naj mi blagovoli naznaniti, ali naj se sam javi. — Anthony Kohlenbrand, Buxtor, Iowa. (12-18-7)

VABILO

na plesno veselico, katero priredi društvo Postojanska Jama št. 151 SDPZ v Delaguna, Colo., v nedeljo dne 3. avgusta. Začetek ob 1. uri popoldne. Izvrstna godba Delaguna Union Band. Vso drugo potrebo privedi veselilni odbor.

Vabijo se vsa podporni društva iz bližnjih naselij ter si posamezni rojaki in rojakinje ter bratje Hrvatje na obilen obisk. Na svidenje 3. avgusta v Delaguna, Colo. — John Lipce, predsednik. (2x 12-19-7)

Rada bi izvedela za naslov mojega sorodnika MARTINA REŽIK, podmače Valpetov, doma iz Radovice pri Metliki na Dolenjskem; nadalje za AVGUŠTA HOČEVAR, doma iz Metlike in se nahaja neke v Chicagi. Ako kateri ve za njiju naslov, ga prosim, da mi ga naznani, ali pa naj se sama javita, rada bi namreč izvedela kaj zaradi svojcev v starem kraju. — Mrs. Theresia Kovarič, 399 First Ave., Milwaukee, Wis. (12-15-7)

Rada bi izvedela za naslov mojega sorodnika MARTINA REŽIK, podmače Valpetov, doma iz Radovice pri Metliki na Dolenjskem; nadalje za AVGUŠTA HOČEVAR, doma iz Metlike in se nahaja neke v Chicagi. Ako kateri ve za njiju naslov, ga prosim, da mi ga naznani, ali pa naj se sama javita, rada bi namreč izvedela kaj zaradi svojcev v starem kraju. — Mrs. Theresia Kovarič, 399 First Ave., Milwaukee, Wis. (12-15-7)

Rada bi izvedela za naslov mojega sorodnika MARTINA REŽIK, podmače Valpetov, doma iz Radovice pri Metliki na Dolenjskem; nadalje za AVGUŠTA HOČEVAR, doma iz Metlike in se nahaja neke v Chicagi. Ako kateri ve za njiju naslov, ga prosim, da mi ga naznani, ali pa naj se sama javita, rada bi namreč izvedela kaj zaradi svojcev v starem kraju. — Mrs. Theresia Kovarič, 399 First Ave., Milwaukee, Wis. (12-15-7)

Rada bi izvedela za naslov mojega sorodnika MARTINA REŽIK, podmače Valpetov, doma iz Radovice pri Metliki na Dolenjskem; nadalje za AVGUŠTA HOČEVAR, doma iz Metlike in se nahaja neke v Chicagi. Ako kateri ve za njiju naslov, ga prosim, da mi ga naznani, ali pa naj se sama javita, rada bi namreč izvedela kaj zaradi svojcev v starem kraju. — Mrs. Theresia Kovarič, 399 First Ave., Milwaukee, Wis. (12-15-7)

Rada bi izvedela za naslov mojega sorodnika MARTINA REŽIK, podmače Valpetov, doma iz Radovice pri Metliki na Dolenjskem; nadalje za AVGUŠTA HOČEVAR, doma iz Metlike in se nahaja neke v Chicagi. Ako kateri ve za njiju naslov, ga prosim, da mi ga naznani, ali pa naj se sama javita, rada bi namreč izvedela kaj zaradi svojcev v starem kraju. — Mrs. Theresia Kovarič, 399 First Ave., Milwaukee, Wis. (12-15-7)

Rada bi izvedela za naslov mojega sorodnika MARTINA REŽIK, podmače Valpetov, doma iz Radovice pri Metliki na Dolenjskem; nadalje za AVGUŠTA HOČEVAR, doma iz Metlike in se nahaja neke v Chicagi. Ako kateri ve za njiju naslov, ga prosim, da mi ga naznani, ali pa naj se sama javita, rada bi namreč izvedela kaj zaradi svojcev v starem kraju. — Mrs. Theresia Kovarič, 399 First Ave., Milwaukee, Wis. (12-15-7)

Rada bi izvedela za naslov mojega sorodnika MARTINA REŽIK, podmače Valpetov, doma iz Radovice pri Metliki na Dolenjskem; nadalje za AVGUŠTA HOČEVAR, doma iz Metlike in se nahaja neke v Chicagi. Ako kateri ve za njiju naslov, ga prosim, da mi ga naznani, ali pa naj se sama javita, rada bi namreč izvedela kaj zaradi svojcev v starem kraju. — Mrs. Theresia Kovarič, 399 First Ave., Milwaukee, Wis. (12-15-7)

Rada bi izvedela za naslov mojega sorodnika MARTINA REŽIK, podmače Valpetov, doma iz Radovice pri Metliki na Dolenjskem; nadalje za AVGUŠTA HOČEVAR, doma iz Metlike in se nahaja neke v Chicagi. Ako kateri ve za njiju naslov, ga prosim, da mi ga naznani, ali pa naj se sama javita, rada bi namreč izvedela kaj zaradi svojcev v starem kraju. — Mrs. Theresia Kovarič, 399 First Ave., Milwaukee, Wis. (12-15-7)

Rada bi izvedela za naslov mojega sorodnika MARTINA REŽIK, podmače Valpetov, doma iz Radovice pri Metliki na Dolenjskem; nadalje za AVGUŠTA HOČEVAR, doma iz Metlike in se nahaja neke v Chicagi. Ako kateri ve za njiju naslov, ga prosim, da mi ga naznani, ali pa naj se sama javita, rada bi namreč izvedela kaj zaradi svojcev v starem kraju. — Mrs. Theresia Kovarič, 399 First Ave., Milwaukee, Wis. (12-15-7)

Rada bi izvedela za naslov mojega sorodnika MARTINA REŽIK, podmače Valpetov, doma iz Radovice pri Metliki na Dolenjskem; nadalje za AVGUŠTA HOČEVAR, doma iz Metlike in se nahaja neke v Chicagi. Ako kateri ve za njiju naslov, ga prosim, da mi ga naznani, ali pa naj se sama javita, rada bi namreč izvedela kaj zaradi svojcev v starem kraju. — Mrs. Theresia Kovarič, 399 First Ave., Milwaukee, Wis. (12-15-7)

Rada bi izvedela za naslov mojega sorodnika MARTINA REŽIK, podmače Valpetov, doma iz Radovice pri Metliki na Dolenjskem; nadalje za AVGUŠTA HOČEVAR, doma iz Metlike in se nahaja neke v Chicagi. Ako kateri ve za njiju naslov, ga prosim, da mi ga naznani, ali pa naj se sama javita, rada bi namreč izvedela kaj zaradi svojcev v starem kraju. — Mrs. Theresia Kovarič, 399 First Ave., Milwaukee, Wis. (12-15-7)

Rada bi izvedela za naslov mojega sorodnika MARTINA REŽIK, podmače Valpetov, doma iz Radovice pri Metliki na Dolenjskem; nadalje za AVGUŠTA HOČEVAR, doma iz Metlike in se nahaja neke v Chicagi. Ako kateri ve za njiju naslov, ga prosim, da mi ga naznani, ali pa naj se sama javita, rada bi namreč izvedela kaj zaradi svojcev v starem kraju. — Mrs. Theresia Kovarič, 399 First Ave., Milwaukee, Wis. (12-15-7)

Rada bi izvedela za naslov mojega sorodnika MARTINA REŽIK, podmače Valpetov, doma iz Radovice pri Metliki na Dolenjskem; nadalje za AVGUŠTA HOČEVAR, doma iz Metlike in se nahaja neke v Chicagi. Ako kateri ve za njiju naslov, ga prosim, da mi ga naznani, ali pa naj se sama javita, rada bi namreč izvedela kaj zaradi svojcev v starem kraju. — Mrs. Theresia Kovarič, 399 First Ave., Milwaukee, Wis. (12-15-7)

Rada bi izvedela za naslov mojega sorodnika MARTINA REŽIK, podmače Valpetov, doma iz Radovice pri Metliki na Dolenjskem; nadalje za AVGUŠTA HOČEVAR, doma iz Metlike in se nahaja neke v Chicagi. Ako kateri ve za njiju naslov, ga prosim, da mi ga naznani, ali pa naj se sama javita, rada bi namreč izvedela kaj zaradi svojcev v starem kraju. — Mrs. Theresia Kovarič, 399 First Ave., Milwaukee, Wis. (12-15-7)